

Εγχειρίδιο ECVET για Παρόχους
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και
Κατάρτισης (ΕΕΚ): Εφαρμογή ECVET για τη
διαπερατότητα και μεταφορά μεταξύ μη
τυπικής και τυπικής μάθησης.

ECVET PERMIT

Εγχειρίδιο ECVET για Παρόχους Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ): Εφαρμογή ECVET για τη διαπερατότητα και μεταφορά μεταξύ μη τυπικής και τυπικής μάθησης

Συγγραφή:

Νατάσα Καζαντζίδου

Κύριος εταίρος:

IDEC SA

Για το έργο ECVET Permit

Αριθμός Συμφωνίας:

2014-1-CY01-KA202-000276

Funded by
the European Union

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ECVET PERMIT, 2015-2016

Περιεχόμενα

Κατάλογος διαγραμμάτων	
Κατάλογος διαγραμμάτων	5
Κατάλογος πινάκων	5
Κατάλογος παραδειγμάτων	5
Πρόλογος	7
Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή	8
1.1 Πεδίο εφαρμογής και ομάδα στόχου	8
1.2. Το έργο ECVET	9
1.3 Οι εταίροι του έργου ECVET Permit	10
1.3.1. Σκεπτικό για τη σύσταση της κοινοπραξίας	10
1.3.2. Intercollege – αιτών οργανισμός	11
1.3.3. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου	11
1.3.4. Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ)	12
1.3.5. IDEC	13
1.3.6. ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ	14
1.3.7. MCAST	14
1.3.8. Ρόλοι εταίρων	15
1.4. Σύντομη παρουσίαση του εγχειριδίου	16
Κεφάλαιο 2. Μεθοδολογία του ECVET Permit	17
Κεφάλαιο 3. Διαδικασία χαρτογράφησης ECVET	21
3.1. Κατανόηση του ευρωπαϊκού πλαισίου του ECVET	22
3.2. Κατανόηση των αρχών του ECVET	23
3.2.1. Σύσταση για το ECVET	23
3.2.2. Βασικά στοιχεία του ECVET	23
3.2.3. Εισαγωγή στα μαθησιακά αποτελέσματα	24
3.2.4. Ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων	27
3.2.5. Μεταφορά και συσσώρευση	28
3.2.6. Μνημόνιο Συναντίληψης	29
3.2.7. Συμφωνία Μάθησης	29
3.2.8. Αναλυτική βαθμολογία (Personal Transcript)	29
3.2.9. Πιστωτικές μονάδες ECVET και βαθμοί ECVET	30
3.3. Χαρτογράφηση προγραμμάτων ΕΕΚ	30
Κεφάλαιο 4. Μετατροπή των προγραμμάτων ΕΕΚ σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων	35

4.1. Βήματα για τη μετατροπή των προγραμμάτων ΕΕΚ	35
4.2. Ορισμός ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων για προγράμματα ΕΕΚ.....	36
4.3 Δημιουργία Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΕΣΕ)	38
4.3. Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων προγραμμάτων ΕΕΚ	41
4.4. Ταξινόμια του Μπλουμ – θεωρητικό πλαίσιο για συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων	42
4.5. Συστάσεις για τη διαμόρφωση καλών μαθησιακών αποτελεσμάτων	45
4.6. Παραδείγματα – από παραδοσιακά προγράμματα σε μαθησιακά αποτελέσματα	46
4.7. Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με προγράμματα σπουδών και αξιολόγηση	47
4.8. Απόδοση μονάδων ECVET.....	49
4.9. Κριτήρια διασφάλισης ποιότητας για τη διαδικασία μετατροπής.....	52
4.10. Αναθεώρηση από ειδικούς ECVET.....	52
4.11. Αναθεώρηση από ενδιαφερόμενα μέρη.....	54
Κεφάλαιο 5. Μεταφορά και συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων	55
5.1. Έγγραφα ECVET	57
5.1.1. Μνημόνιο Συναντίληψης (Memorandum of Understanding (MoU)).....	57
5.1.2. Συμφωνία Μάθησης (Learning Agreement (LA)).....	57
5.1.3 Αναλυτική Βαθμολογία	58
5.1.4. Μεταφορά ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων.....	58
Κεφάλαιο 6. Ανταλλαγή εμπειριών και συστάσεις	59
6.1. Διδάγματα.....	60
6.2. Προκλήσεις και συστάσεις.....	60
Γλωσσάριο	63
Ακρωνύμια	65
Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης.....	66
Βιβλιογραφία.....	66
Ιστοσελίδες.....	68
Παράρτημα 1: Εθνική Έκθεση για χαρτογράφηση αναλυτικού προγράμματος	69
Παράρτημα 2: Πρότυπο ενότητας	70
Παράρτημα 3: Έντυπο αναθεώρησης ειδικών ECVET	71
Παράρτημα 4: Μνημόνιο Συναντίληψης	72
Παράρτημα 5: Αναλυτική βαθμολογία	73

Κατάλογος διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Μεθοδολογία ECVET Permit	17
Διάγραμμα 2: Χαρτογράφηση κοινοπραξίας ECVET	21
Πίνακας 3: Στόχοι και τεχνικά χαρακτηριστικά ECVET	24
Διάγραμμα 4: Μετατροπή προγράμματος ΕΕΚ.....	36
Διάγραμμα 5: Διασύνδεση μεταξύ προσόντων και προγραμμάτων σπουδών.....	38
Διάγραμμα 6: Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων	41
Διάγραμμα 7: Ταξινόμια του Μπλουμ στο γνωστικό πεδίο	42
Διάγραμμα 8: Ταξινόμια Μπλουμ στο πεδίο συναισθηματικών δεξιοτήτων	44
Διάγραμμα 9: Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ECVET.....	59

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 2: Μεθοδολογία ECVET Permit	19
Πίνακας 3: Ιστορικό ECVET και πηγές πληροφόρησης	22
Πίνακας 4: Περιγραφικοί δείκτες επιπέδων Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF)	25
Πίνακας 5: Στόχοι και κριτήρια διαδικασίας χαρτογράφησης ECVET	31
Πίνακας 6: Δομή της Εθνικής Έκθεσης για τη χαρτογράφηση του αναλυτικού προγράμματος	33
Πίνακας 7: Επίπεδα και ενεργητικά ρήματα στην ταξινόμια του Μπλουμ – γνωστικό πεδίο	42
Πίνακας 8: Επίπεδα και ενεργητικά ρήματα στην ταξινόμια του Μπλουμ – πεδίο συναισθηματικών δεξιοτήτων.....	44
Πίνακας 9: Επίπεδα ενεργητικών ρημάτων στην ταξινόμια του Μπλουμ – ψυχοκινητικό πεδίο	45
Πίνακας 10: Λίστα ελέγχου για συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων.....	45
Πίνακας 11: Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με μεθόδους μάθησης και αξιολόγησης	48

Κατάλογος παραδειγμάτων

Παράδειγμα 1: Ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων.....	38
Παράδειγμα 2: Μετατροπή ενότητας μαθησιακών αποτελεσμάτων	46
Παράδειγμα 3: Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων	47
Παράδειγμα 4: Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων	49
Παράδειγμα 5: Κατανομή μονάδων ECVET	51
Παράδειγμα 6: Κατανομή μονάδων ECVET	52
Παράδειγμα 7: Αντιστοίχιση μαθησιακών αποτελεσμάτων	56

ECVET PERMIT, 2015-2016

Μετάφραση στην ελληνική γλώσσα: Στέλλα Φιλίππου, ΑνΑΔ

ECVET PERMIT, 2015-2016

Πρόλογος

Οι προκλήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση απαιτούν τη δια βίου μάθηση, τις ευέλικτες διαδρομές μάθησης, τη διευκόλυνση της μάθησης, της κινητικότητας στην απασχόληση και τη διαφάνεια των προσόντων. Η διαπερατότητα μεταξύ διαφορετικών περιβαλλόντων μάθησης αποτελεί κύριο στοιχείο της δια βίου μάθησης.

Η διαπερατότητα μεταξύ μη τυπικής και τυπικής μάθησης εξαλείφει τα αδιέξοδα και παρέχει ευκαιρίες σε άτομα να σχεδιάσουν τη δική τους διαδρομή μάθησης με προοπτικές δια βίου μάθησης.

Το έργο ECVET Permit εστιάζει στη διαπερατότητα και τη μεταφορά μεταξύ μη τυπικής και τυπικής μάθησης. Το θέμα έχει προσεγγιστεί τόσο σε εθνικό όσο και σε διακρατικό επίπεδο και προς αυτό το σκοπό έχουν αναπτυχθεί μεθοδολογίες και εργαλεία, τα οποία έχουν δοκιμαστεί και οριστικοποιηθεί. Η πείρα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, παρατίθεται στο παρόν εγχειρίδιο.

Στο εγχειρίδιο καταγράφεται βήμα προς βήμα η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε, παρέχονται προτάσεις και εισηγήσεις προς οργανισμούς ΕΕΚ τυπικής ή/και μη τυπικής μάθησης για τη μετατροπή των προγραμμάτων τους για την εφαρμογή του ECVET. Η όλη διαδικασία αποτελεί πρόκληση, προϋποθέτει χρόνο με απρόσμενες δυσκολίες, αλλά παράλληλα αποτελεί σημαντικό βήμα για τον εκσυγχρονισμό του τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, με πολλαπλά οφέλη για τους καταρτιζόμενους και τους παρόχους ΕΕΚ.

Ευελπιστούμε ότι το εγχειρίδιο θα αποτελέσει ένα χρήσιμο και πρακτικό εργαλείο για όλους τους ενδιαφερόμενους.

Ομάδα ECVET Permit

2016

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

1.1 Πεδίο εφαρμογής και ομάδα στόχου

Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο στοχεύει στην παροχή πληροφοριών και καθοδήγησης για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (European Credit system for Vocational Education and Training (ECVET)) από παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) στην τυπική και μη τυπική μάθηση.

Στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit έχει υιοθετηθεί η ακόλουθη ορολογία:

Τυπική μάθηση: Μάθηση που πραγματοποιείται σε δομημένο περιβάλλον από εκπαιδευτικό οργανισμό ή οργανισμό κατάρτισης και οδηγεί σε πιστοποίηση, πχ. από οργανισμό που απονέμει αναγνωρισμένα πιστοποιητικά και διπλώματα.

Μη τυπική μάθηση: Μάθηση που πραγματοποιείται από εκπαιδευτικό οργανισμό ή οργανισμό κατάρτισης που ΔΕΝ οδηγεί σε πιστοποίηση, πχ. από οργανισμό που παρέχει κατάρτιση χωρίς την απονομή αναγνωρισμένου πιστοποιητικού ή διπλώματος.

Στόχος είναι η καθοδήγηση στη μεθοδολογία του ECVET Permit για τη μεταφορά και συσσώρευση πιστωτικών μονάδων μεταξύ της μη τυπικής και τυπικής μάθησης.

Οι πιστωτικές μονάδες αποτελούν το σύνολο των μαθησιακών αποτελεσμάτων ενός ατόμου, που έχουν αξιολογηθεί και τα οποία μπορούν να συσσωρευτούν για την απόκτηση ενός επαγγελματικού προσόντος ή να μεταφερθούν σε άλλα μαθησιακά προγράμματα ή επαγγελματικά προσόντα. Η συσσώρευση πιστωτικών μονάδων είναι μια διαδικασία μέσω της οποίας τα άτομα μπορούν να αποκτήσουν προσόντα σταδιακά, με διαδοχικές αξιολογήσεις μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Το εγχειρίδιο επιχειρεί να καταστεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τους παρόχους EEK των κρατών μελών, όπου οι απαιτούμενες συνθήκες π.χ. το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και ο μηχανισμός για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης δεν έχουν τεθεί σε ισχύ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπου το θεσμικό πλαίσιο δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή, προτείνεται η υιοθέτηση της μεθοδολογίας του ECVET Permit.

Η προσέγγισή εστιάζει στους παρόχους EEK τυπικής ή μη τυπικής μάθησης. Προτείνεται η δημιουργία κοινοπραξιών ECVET μεταξύ παρόχων EEK, χωρίς κατ' ανάγκη τη συμμετοχή επίσημων φορέων. Στόχος είναι η παροχή πρακτικών λύσεων στις προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί, προκλήσεις που οφείλονται κυρίως στην απουσία των κατάλληλων εθνικών και θεσμικών πλαισίων για την εφαρμογή του ECVET.

Το εγχειρίδιο αναμένεται να είναι ιδιαίτερα επωφελές για το προσωπικό των παρόχων EEK, όπως:

ECVET PERMIT, 2015-2016

- Συντονιστές προγραμμάτων ΕΕΚ
- Σχεδιαστές αναλυτικών προγραμμάτων
- Δασκάλους και εκπαιδευτές
- Λειτουργούς ποιότητας
- Διεθνείς λειτουργούς κινητικότητας που διαχειρίζονται την κινητικότητα των φοιτητών.

Η διαδικασία εφαρμογής του ECVET προϋποθέτει συντονισμένες προσπάθειες διαφορετικών ανθρώπων με διαφορετικές ευθύνες στο πλαίσιο της ΕΕΚ. Στο εγχειρίδιο καταγράφονται όλα τα βήματα για την προετοιμασία, εφαρμογή και αξιολόγηση μιας μεταφοράς στο πλαίσιο του ECVET.

➔ Πληροφορία: Οι αναγνώστες ίσως εντοπίσουν ότι κάποια μέρη του εγχειριδίου είναι πιο σχετικά με το αντικείμενό τους, σε σχέση με τα υπόλοιπα. Προτείνεται η ανάγνωση ολόκληρου του εγχειριδίου ώστε να αποκτήσουν ολοκληρωμένη εικόνα για τη μεθοδολογία και ακολούθως να εστιάσουν σε μέρη που είναι πιο σχετικά με το αντικείμενό τους.

1.2. Το έργο ECVET

Οι πληροφορίες και οι κατευθυντήριες γραμμές για το παρόν εγχειρίδιο έχουν αναπτυχθεί και δοκιμαστεί στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit.

Το έργο “ECVET for Permeability and Transferability between the Non-Formal and Formal VET System” (ECVET Permit) έχει ως στόχο την εφαρμογή της μεθοδολογίας ECVET σε προγράμματα ΕΕΚ που υψάγονται στο πλαίσιο τόσο της τυπικής όσο και της μη τυπικής ΕΕΚ, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, σε μια προσπάθεια να αυξήσει τη διαπερατότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων και τη δυνατότητα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων που επιτυγχάνονται μέσα σε διαφορετικά πλαίσια μάθησης.

Η υλοποίηση του ECVET Permit περιελάμβανε τρεις στόχους:

1. Την εφαρμογή της μεθοδολογίας ECVET σε έναν επιλεγμένο αριθμό προγραμμάτων τεχνικής κατεύθυνσης των συστημάτων της μη τυπικής και τυπικής μάθησης στην ΕΕΚ σε τρεις χώρες της ΕΕ: Κύπρο, Μάλτα και Ελλάδα
2. Τη δοκιμαστική μεταφορά μαθησιακών αποτελεσμάτων από το μη τυπικό στο τυπικό σύστημα ΕΕΚ σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο
3. Την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα οφέλη της εφαρμογής του συστήματος ECVET για τη διαπερατότητα και τη δυνατότητα μεταφοράς μαθησιακών αποτελεσμάτων από το σύστημα της μη τυπικής στο σύστημα της τυπικής ΕΕΚ, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit επιλέχθηκαν προγράμματα ΕΕΚ τεχνικών ειδικοτήτων από το σύστημα της μη τυπικής και τυπικής μάθησης από τις τρεις χώρες. Οι τρεις τεχνικές ειδικότητες είναι οι ακόλουθες:

- Ηλεκτρολόγος
- Υδραυλικός
- Μηχανικός οχημάτων

ECVET PERMIT, 2015-2016

Στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit αναπτύχθηκε μια λειτουργική μεθοδολογία ECVET για τη μετατροπή των επιλεγμένων προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης (π.χ. δίπλωμα) και κατάρτισης (π.χ. προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης) σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ακολούθησε η πιλοτική δοκιμή της μεταφοράς των μαθησιακών αποτελεσμάτων μεταξύ των αντίστοιχων εταίρων EEK.

Πίνακας 1: Επιλεγμένα προγράμματα EEK για το ECVET Permit

Τίτλος προγράμματος σπουδών/κατάρτισης		Πάροχος EEK
Δίπλωμα Μηχανική Αυτοκινήτων	EQF 5, 2 έτη – πλήρης φοίτηση	Intercollege / Κύπρος
Τεχνικός Αυτοκινήτων	EQF 4, 6 ταχύρρυθμο πρόγραμμα	CPC / Κύπρος
Τεχνικός Μηχανικών	EQF 5, 2 έτη – πλήρης φοίτηση συν 6 μήνες πρακτική κατάρτισης	ΙΙΕΚ DELTA / Ελλάδα
Advance Diploma in Light Vehicle Maintenance	EQF 4, 2 έτη – πλήρης φοίτηση	MCAST/ Μάλτα
Δίπλωμα Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας	EQF 5, 2 έτη – πλήρης φοίτηση	Intercollege / Κύπρος
Υδραυλικός	EQF 4, 6 μήνες ταχύρρυθμο πρόγραμμα	CPC / Κύπρος
Τεχνικός Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων	EQF 5, 2 έτη – πλήρης φοίτηση συν 6 μήνες πρακτική κατάρτιση	ΙΙΕΚ DELTA / Ελλάδα
Advance Diploma in Electrical Systems	EQF 4, 2 έτη – πλήρης φοίτηση	MCAST / Μάλτα

Τα επιλεγμένα προγράμματα διέφεραν μεταξύ τους ως προς το επίπεδο και τον τύπο μάθησης, τυπική και μη τυπική μάθηση.

1.3 Οι εταίροι του έργου ECVET Permit

1.3.1. Σκεπτικό για τη σύσταση της κοινοπραξίας

Τα προαπαιτούμενα για τη δημιουργία κοινοπραξίας ήταν τα ακόλουθα:

- Συμμετοχή κύριων παρόχων EEK, από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι να εκπροσωπούν την τυπική και μη τυπική μάθηση, ώστε να διασφαλιστεί η εγκυρότητα και η επίδραση του έργου σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο

- Δημιουργία μιας δυνατής εθνικής κοινοπραξίας, κυρίως στη συντονίστρια χώρα, την Κύπρο, αποτελούμενη από κυβερνητικούς, ιδιωτικούς οργανισμούς, καθώς και οργανισμούς χάραξης πολιτικής για διασφάλιση της μέγιστης αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου σε εθνικές πολιτικές
- Συμμετοχή εταίρων με προηγούμενη γνώση και πραγματογνωμοσύνη σε θέματα ECVET για διασφάλιση της αξιοποίησης και μεταφοράς της τεχνογνωσίας και των αποτελεσμάτων προηγούμενων επιδοτούμενων έργων της ΕΕ
- Συμμετοχή εταίρων με πολλαπλές εξειδικεύσεις για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του έργου και της ποιότητας των αποτελεσμάτων.

Σε συνέχεια των προαπαιτούμενων, συστάθηκε μια δυναμική κοινοπραξία, αποτελούμενη από 6 εταίρους από 3 κράτη μέλη της ΕΕ (Κύπρος, Ελλάδα, Μάλτα), με εκπροσώπους από ιδιωτικούς και δημόσιους παρόχους ΕΕΚ και τον ημικρατικό τομέα, με ευρεία τεχνογνωσία και εμπειρίες.

1.3.2. Intercollege - αιτών οργανισμός

Το Intercollege είναι ένα από τα πρωτοπόρα ιδιωτικά κολλέγια της Κύπρου που προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων ΕΕΚ (ανώτερης ΕΕΚ) από το 1989. Το Intercollege προσφέρει προγράμματα στην Τεχνολογία της Πληροφορικής, στην Τεχνική Ηλεκτρολογίας και Μηχανολογίας, Επισιτιστική Τέχνη, Αισθητική, τα οποία οδηγούν σε δίπλωμα ή πτυχίο.

Το Intercollege υπήρξε το πρώτο κολλέγιο ΕΕΚ στην Κύπρο στην προσφορά διπλωμάτων στις Ηλεκτρολογικές και Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις και πιο πρόσφατα στη Μηχανική Αυτοκινήτων και την Τεχνολογία Αερίων Καυσίμων. Πρόσθετα, το Intercollege ήταν πρωτοπόρο στη δημιουργία των κατάλληλων εγκαταστάσεων για δοκιμαστικούς ελέγχους και πλήρως εξοπλισμένων εργαστηρίων για προσφορά προγραμμάτων σπουδών στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το ακαδημαϊκό προσωπικό του κολλεγίου διαθέτει εκτενή εμπειρία στη διαχείριση έργων, στην έρευνα, καθώς και στην ανάπτυξη και εφαρμογή επιδοτούμενων, από την ΕΕ, προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως τα LLP, EQUAL, ERF.

1.3.3. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου

Το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (ΚΕΠΑ) είναι υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Κύπρου (ΥΕΠΚΑ) και εργοδοτεί 60 άτομα. Ο αρχικός μακροπρόθεσμος στόχος του ΚΕΠΑ, «να βοηθήσει τους ιδιωτικούς και δημόσιους οργανισμούς να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο και κεφαλαιουχικό δυναμικό τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για την αύξηση της παραγωγικότητας», εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα. Με την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, το ΚΕΠΑ επικεντρώθηκε σε τομείς και δράσεις που στοχεύουν στην ουσιαστική στήριξη των πολιτών, των οργανισμών και επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων και του κράτους, για την όσο πιο ομαλή και αποτελεσματική προσαρμογή της χώρας μας στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης.

Στο πλαίσιο του ρόλου του, το ΚΕΠΑ επικεντρώνεται σε σημαντικές για το κράτος και την πολιτεία προτεραιότητες/δραστηριότητες ως ακολούθως:

ECVET PERMIT, 2015-2016

- Παροχή επιστημονικής και διοικητικής υποστήριξης στο Συμβούλιο Παραγωγικότητας
- Εκσυγχρονισμό του Συστήματος Μαθητείας
- Εκσυγχρονισμό της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στους τομείς εξειδίκευσης του ΚΕΠΑ, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας.
- Διαχείριση επιδοτούμενων σχεδίων από την ΕΕ και την κυβέρνηση, όπως οι Ευέλικτες Μορφές Απασχόλησης
- Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων όπως το Europass.
- Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης και Διεθνείς Δραστηριότητες
- Εκπαίδευση/Κατάρτιση σε θέματα διευθυντικής ανάπτυξης και προώθηση της δια βίου μάθησης και παραγωγικότητας στις κυπριακές επιχειρήσεις και οργανισμούς.
- Ασφάλεια και υγεία στην εργασία – πρόγραμμα κατάρτισης για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας στον τομέα της ασφάλειας και υγείας.
- Παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών στο ΥΕΠΚΑ και τα τμήματά του.
- Ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών και της αγοράς εργασίας που έχουν επηρεαστεί από τη διεθνή οικονομική κρίση με Σχέδια Παροχής Κινήτρων για την ενίσχυση της απασχόλησης και επιχορηγούμενα προγράμματα κατάρτισης σε ανέργους.

Το ΚΕΠΑ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει δικό του σύστημα διασφάλισης ποιότητας, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα συστήματα ποιότητας.

1.3.4. Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ)

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου και αναφέρεται στην κυβέρνηση μέσω του Υπουργού, που με βάση τη νομοθεσία της, είναι ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο με τριμερή χαρακτήρα, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι της κυβέρνησης, των Εργοδοτών και των Συντεχνιών.

Αποστολή της ΑνΑΔ είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για την προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς, για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του κράτους.

Η ΑνΑΔ είναι κυρίαρχος παράγοντας στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο, καθώς εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται από δημόσια και ιδιωτικά κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και οργανισμούς.

Με σκοπό την επίτευξη των στρατηγικών επιδιώξεων της αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου, με τη συνεχή και δια βίου μάθηση των απασχολούμενων, των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού, τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων και την ενίσχυση της διασφάλισης ποιότητας και αποτελεσματικότητας

ECVET PERMIT, 2015-2016

του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, οι στόχοι της ΑνΑΔ είναι οι ακόλουθοι:

- Συμβολή στην ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση με επικεντρωμένες δράσεις κατάρτισης, για ενεργητική στήριξη της απασχόλησης, με έμφαση στη στελέχωση των επιχειρήσεων, στην τοποθέτηση ανέργων σε επιχειρήσεις/οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας και στην κατάρτιση για βελτίωση της απασχόλησης.
- Προώθηση της δια βίου μάθησης των απασχολουμένων ώστε να υπάρχει συνεχής αναβάθμιση και εμπλουτισμός των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για προσαρμογή στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Προώθηση της ποιοτικής διάστασης της κατάρτισης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων και του Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης καθώς και την προώθηση της καινοτομίας στην κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- Προώθηση δράσεων έρευνας και ανάπτυξης σε καίριας σημασίας θέματα για την κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, με επικέντρωση στις εκτιμήσεις αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης σε τομείς της οικονομίας που παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης, στην παρακολούθηση των τάσεων στην αγορά εργασίας, καθώς και στην αξιολόγηση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ στην κυπριακή οικονομία.
- Ενίσχυση των συστημάτων και μηχανισμών διακυβέρνησης της ΑνΑΔ και των εταιρών της, με βασικές επιδιώξεις τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, τη βέλτιστη διαχείριση και αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, καθώς και την προώθηση μεταρρυθμίσεων.

1.3.5. IDEC

Η IDEC είναι οργανισμός παροχής κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών με έδρα τον Πειραιά στην Ελλάδα. Δραστηριοποιείται στον τομέα της κατάρτισης και των συμβουλευτικών υπηρεσιών, σε θέματα διασφάλισης ποιότητας, αξιολόγησης, ανάπτυξης προτάσεων και τεχνολογιών της επικοινωνίας και πληροφορίας για τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Οι πελάτες της IDEC προέρχονται από ΜΜΕ και μεγάλους ελληνικούς οργανισμούς από ένα ευρύ φάσμα τομέων της οικονομίας.

Η IDEC συνεργάζεται με περισσότερα από 170 οργανισμούς σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και με περίπου 300 ειδικούς σε συγκεκριμένα πεδία. Η IDEC έχει αποκτήσει εκτενή εμπειρία σε ευρωπαϊκά έργα και πρωτοβουλίες, ως συντονιστής ή ως εταίρος. Τα τελευταία 8 χρόνια η IDEC δραστηριοποιείται σε θέματα διασφάλισης ποιότητας και έχει συντονίσει τα σχετικά έργα EQUAL, Quality.net και BEQUAL. Επιπλέον, η IDEC έχει αποκτήσει εμπειρία στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης ποιότητας σε κέντρα κατάρτισης στην Ελλάδα.

Η IDEC οργανώνει ενδο-επιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης για δασκάλους και εκπαιδευτές, επισκέψεις μελέτης και άτυπες δραστηριότητες μάθησης για μαθητές αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και παράλληλα παρέχει προγράμματα κατάρτισης και τοποθέτησης σε μαθητές ΕΕΚ και εργαζόμενους.

Οι κύριοι τομείς εξειδίκευσης της IDEC είναι: συμβουλευτικές υπηρεσίες, ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων, επιχειρηματικότητα, ΜΜΕ, διαχείριση ποιότητας, πιστοποίηση, ανάπτυξη λογισμικών και πολυμέσων, εφαρμογές διαδικτύου, εξ' αποστάσεως μάθηση, ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεπικοινωνίες και δίκτυα.

Η IDEC έχει αποκτήσει εκτενή εμπειρία σε ευρωπαϊκές πολιτικές για τη δια βίου μάθηση και πιο συγκεκριμένα για τα EQF, ECVET, Europass, EQAVET, την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και τις εθνικές αναθεωρήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.

1.3.6. ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ

Το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ, ο μεγαλύτερος εκπαιδευτικός οργανισμός μεταλυκειακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, με 43 χρόνια εμπειρία, με πέρα από 100 εκπαιδευτές, προσφέρει προγράμματα σε περισσότερες από 50 ειδικότητες. Οι ειδικότητες αυτές καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε κλάδους όπως Τεχνική Οχημάτων, Τεχνική Ηλεκτρολογίας, Τεχνική θερμό-υδραυλική.

Οι καταρτιζόμενοι του ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, λυκείου ή τεχνικών σχολών. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους παρακολουθούν υποχρεωτικά θεωρητικά μαθήματα και εργαστήρια.

Κάθε έτος, περίπου 500 καταρτιζόμενοι, μετά από επιτυχή συμπλήρωση της διετούς τους φοίτησης, αποκτούν Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης, το οποίο τους παρέχει το δικαίωμα να μετέχουν σε κατατακτήριες εξετάσεις για την απόκτηση Εθνικού Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης, στο επίπεδο της μεταλυκειακής επαγγελματικής κατάρτισης, αποκτώντας έτσι άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος.

1.3.7. MCAST

Το MCAST είναι το κολλέγιο Τεχνών, Επιστημών και Τεχνολογίας της Μάλτας (Malta College of Arts, Science and Technology) και είναι το μοναδικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης στη Μάλτα. Η αποστολή του MCAST δίνει έμφαση στη διεθνή διάσταση της εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχει στους καταρτιζόμενούς του. Επίσης, το MCAST προσφέρει προγράμματα διεθνώς αναγνωρισμένων φορέων. Η αποστολή του MCAST είναι «Η παροχή καθολικά προσβάσιμης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με διεθνή διάσταση, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ατόμου και της οικονομίας».

Τα αναλυτικά προγράμματα του MCAST είναι συνδεδεμένα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διασφαλίζοντας τη δια βίου ανάπτυξη του εκπαιδευόμενου. Στο MCAST η ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη του προσωπικού, την έρευνα και την καινοτομία, τη μαθητεία και την επιχειρηματικότητα, τα οποία υποστηρίζονται από ένα δυνατό σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

ECVET PERMIT, 2015-2016

Το κολλέγιο, ένα μοναδικό ινστιτούτο της Μάλτας, αποτελείται από 10 ινστιτούτα, κυρίως τα εξής:

- Ινστιτούτο Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας,
- Ναυτιλιακό Ινστιτούτο
- Ινστιτούτο Επιχειρήσεων και Εμπορίου
- Ινστιτούτο Μηχανολογικής Μηχανικής
- Ινστιτούτο ηλεκτρολογίας και ηλεκτρονικής Μηχανικής
- Ινστιτούτο Αγροεπιχειρείν
- Ινστιτούτο Μηχανικής Κτιρίων και Κατασκευών
- Ινστιτούτο Τεχνών και Σχεδιασμού
- Ινστιτούτο Κοινωνικών Υπηρεσιών
- Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων Επιστημών
- Κέντρο Γκόζο

Το κολλέγιο παρέχει επίσης προγράμματα μερικής φοίτησης και Ad Hoc, διαθέτει Τμήμα Διεθνών Προγραμμάτων, Τμήμα Αθλητισμού και Τμήμα Βασικών Δεξιοτήτων.

Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης είναι 6.500. Κάθε ακαδημαϊκό έτος το MCAST προσφέρει μικρής διάρκειας προγράμματα σε περίπου 4.000 φοιτητές μερικής φοίτησης. Το MCAST απασχολεί περισσότερα από 500 άτομα.

Το MCAST εγκαινιάστηκε τον Σεπτέμβριο 2001 και δημιουργήθηκε μέσα από τη συγχώνευση πολλών ινστιτούτων σε ένα.

1.3.8. Ρόλοι εταίρων

Το Intercollege, ο αιτών οργανισμός, έχοντας εμπειρία στην διαχείριση ευρωπαϊκών έργων και στο ECVET, διαχειρίστηκε και συντόνισε το ECVET PERMIT, έχοντας παράλληλα την αρμοδιότητα της μετατροπής των προγραμμάτων EEK σε μαθησιακά αποτελέσματα με βάση το ECVET.

Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), ο κύριος δημόσιος πάροχος μη τυπικής EEK συντόνισε την πιλοτική φάση του έργου. Οι δύο εταίροι, Intercollege και ΚΕΠΑ προχώρησαν στην πιλοτική μεταφορά και συσσώρευση μονάδων μεταξύ μη τυπικής και άτυπης μάθησης σε εθνικό επίπεδο, στην Κύπρο.

Ο τρίτος εταίρος της Κύπρου, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), οργανισμός δημοσίου δικαίου, συνεισέφερε στην ευθυγράμμιση του έργου με εθνικές πολιτικές και πρωτοβουλίες. Η συμμετοχή του ΚΕΠΑ και της ΑνΑΔ στο έργο διασφάλισε τη σχετικότητα και την διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου στην Κύπρο.

Η IDEC, ως πρωτοπόρος στην εφαρμογή και αξιοποίηση του ECVET στην EEK, ανέλαβε την ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών για την πρακτική εφαρμογή της μεθοδολογίας ECVET και του παρόντος εγχειριδίου για τη μετατροπή προγραμμάτων σε ECVET.

Το ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ, το μεγαλύτερο ιδιωτικό ινστιτούτο μη τυπικής EEK πειραματίστηκε για πρώτη φορά με το ECVET, συνεργάστηκε με το MCAST, το κορυφαίο ινστιτούτο EEK στη Μάλτα. Το ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ και το MCAST προχώρησαν στην πιλοτική

ECVET PERMIT, 2015-2016

μεταφορά και συσσώρευση πιστωτικών μονάδων μεταξύ μη τυπικής και τυπικής μάθησης, σε διακρατικό επίπεδο.

Παράλληλα, το MCAST, ως πρωτοπόρος και ειδικός στην εφαρμογή ευρωπαϊκών εργαλείων όπως ECVET και EQAVET, μετέφερε την τεχνογνωσία και την εμπειρία του στο έργο. Τα πρότυπα έγγραφα για τη μεθοδολογία του ECVET Permit βασίστηκαν στην προηγούμενη εμπειρία και εργασία του MCAST στο έργο CCS.

1.4. Σύντομη παρουσίαση του εγχειριδίου

Στο παρόν εγχειρίδιο παρουσιάζεται η μετατροπή των προγραμμάτων EEK και η μεθοδολογία για τη μεταφορά και συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων που αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε στο έργο ECVET Permit.

Η προτεινόμενη μεθοδολογία εστιάζει στην πρακτική εφαρμογή του ECVET μεταξύ παρόχων EEK διαφορετικών τύπων, σε διαφορετικές χώρες και σε διαφορετικά πλαίσια εντός της ίδιας χώρας, π.χ. τυπική και μη τυπική μάθηση.

Το εγχειρίδιο διαχωρίζεται σε έξι κεφάλαια:

- Το Κεφάλαιο 1 αναφέρεται εισαγωγικά στο εγχειρίδιο και στο έργο ECVET Permit
- Το Κεφάλαιο 2 αναφέρεται σε συντομία στην προτεινόμενη μεθοδολογία του έργου ECVET Permit
- Το Κεφάλαιο 3 αναφέρεται στη χαρτογράφηση των προγραμμάτων EEK, στις βασικές αρχές του ECVET και στο θεωρητικό υπόβαθρο
- Το κεφάλαιο 4 αναφέρεται λεπτομερώς στη μεθοδολογία της μετατροπής των προγραμμάτων EEK σε μαθησιακά αποτελέσματα με βάση το ECVET και
- Το Κεφάλαιο 5 αναφέρεται στη μεθοδολογία της μεταφοράς και συσσώρευσης μονάδων μαθησιακών αποτελεσμάτων κατά την κινητικότητα ECVET
- Τέλος, το Κεφάλαιο 6 αναφέρεται στα διδάγματα και τις συστάσεις από την υλοποίηση του έργου.

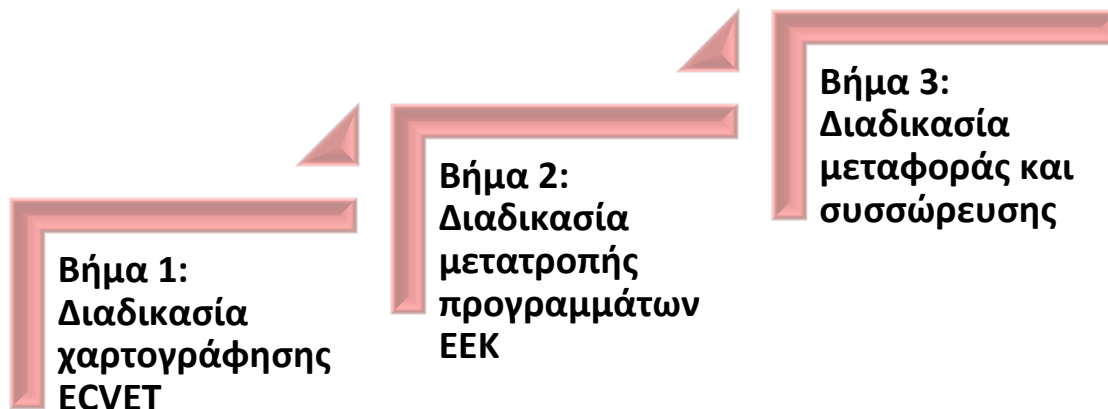
Για κάθε βήμα της μετατροπής και της διαδικασίας μεταφοράς, έχουν περιληφθεί παραδείγματα και διαγράμματα που επεξηγούν την προτεινόμενη μεθοδολογία. Στα παραρτήματα περιλαμβάνονται τα πρότυπα και τα έγγραφα ECVET που έχουν αναπτυχθεί και υιοθετηθεί.

Στο εγχειρίδιο περιλαμβάνεται επίσης κατάσταση με τις συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται, γλωσσάρι όρων και εκτενής κατάσταση με αναφορές για περαιτέρω ενημέρωση.

Κεφάλαιο 2. Μεθοδολογία του ECVET Permit

Η προτεινόμενη μεθοδολογία για τη δημιουργία συνεργασιών μεταξύ παρόχων EEK για διαπερατότητα και μεταφορά μεταξύ της τυπικής και μη τυπικής μάθησης, συνοψίζεται στα τρία ακόλουθα διακριτά βήματα:

Διάγραμμα 1: Μεθοδολογία ECVET Permit

Η κοινοπραξία ECVET αφορά σε οποιοδήποτε αριθμό παρόχων EEK σε εθνικό ή διακρατικό επίπεδο, από την τυπική ή/και μη τυπική μάθηση, οι οποίοι συνεργάζονται με μοναδικό σκοπό τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων μεταξύ των εκπαιδευομένων τους.

Βήμα 1: Διαδικασία χαρτογράφησης ECVET

Η διαδικασία χαρτογράφησης ECVET αποτελεί ένα απαραίτητο προπαρασκευαστικό βήμα για τους παρόχους, για την επιτυχή εφαρμογή του ECVET. Είναι μια απαιτητική διαγνωστική άσκηση που σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι (α) οι πάροχοι EEK έχουν αποκτήσει σαφή εικόνα του πλαισίου ECVET και των απαιτούμενων συνθηκών για την εφαρμογή του σε μονομερές ή διμερές επίπεδο και (β) έχει αναπτυχθεί μια κοινή ορολογία μεταξύ των παρόχων EEK ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής συνεργασία για την εφαρμογή του ECVET.

Σκοπός της διαδικασίας χαρτογράφησης είναι η υποβοήθηση των παρόχων EEK να κατανοήσουν τις ακόλουθες πτυχές που σχετίζονται με την εφαρμογή του ECVET:

- Ευρωπαϊκό πλαίσιο
- Εθνικό θεσμικό πλαίσιο
- Πλαίσιο παρόχων EEK
- Πλαίσιο προγραμμάτων EEK

ECVET PERMIT, 2015-2016

Η διαδικασία χαρτογράφησης υποστηρίζει την εισαγωγή μιας κοινής ορολογίας μεταξύ των οργανισμών ΕΕΚ για τη δημιουργία μιας κοινοπραξίας ECVET. Σε επίπεδο οργανισμού, η διαδικασία χαρτογράφησης συμβάλει στον εντοπισμό των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών που διευκολύνουν ή δημιουργούν προκλήσεις στην εφαρμογή του ECVET.

Η διαδικασία χαρτογράφησης περιγράφεται αναλυτικά στο κεφάλαιο 3.

Βήμα 2: Διαδικασία μετατροπής προγραμμάτων ΕΕΚ

Με την εις βάθος κατανόηση των βασικών αρχών του ECVET, των παρόχων ΕΕΚ και των υπό μετατροπή προγραμμάτων, το δεύτερο βήμα αφορά στην μετατροπή ή αναδιαμόρφωση των συγκεκριμένων προγραμμάτων, για τα οποία θα πραγματοποιηθεί μεταφορά πιστωτικών μονάδων.

Το ECVET διαθέτει συγκεκριμένες προδιαγραφές για τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων αναφορικά με τον σχεδιασμό και τη δομή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (πχ. αναλυτικά προγράμματα) και προγραμμάτων κατάρτισης. Κύρια προϋπόθεση, η οποία αποτελεί το επίκεντρο της μεθοδολογίας ECVET, είναι η διαμόρφωση των προγραμμάτων ΕΕΚ σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το ECVET απαιτεί τη διαμόρφωση των επαγγελματικών προσόντων σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, εκφρασμένες σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες (υπευθυνότητα/ αυτονομία) οι οποίες μπορούν να αξιολογηθούν αυτόνομα. Η ίδια έννοια εφαρμόζει στη διαμόρφωση των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα προγράμματα ΕΕΚ χρειάζεται να μετατραπούν και να διαμορφωθούν σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, έχοντας ως σημείο αναφοράς τα μαθησιακά αποτελέσματα των επαγγελματικών προσόντων.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η διαδικασία μετατροπής προϋποθέτει την ενσωμάτωση του ποιοτικού ελέγχου σε όλα τα επίπεδα. Πρώτα, γίνεται ποιοτικός έλεγχος στο αναλυτικό πρόγραμμα και συγκεκριμένα στη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Εάν έχει τεθεί σε εφαρμογή το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, τα προγράμματα κατάρτισης βασίζονται στα προσόντα, συνεπώς υπάρχει μηχανισμός διασφάλισης ποιότητας. Όπως στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit, προτείνεται η δημιουργία Εθνικών Τομεακών Συμβουλευτικών Επιτροπών, αποτελούμενων από ενδιαφερόμενα μέρη από διάφορους τομείς, με σκοπό τον έλεγχο και την επικύρωση των προγραμμάτων που έχουν μετατραπεί. Στη συνέχεια, προτείνεται η διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου των ενότητων που έχουν μετατραπεί, από τους ειδικούς ECVET, με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των αρχών της μεθοδολογίας ECVET.

Το Κεφάλαιο 4 αναφέρεται στην προτεινόμενη μεθοδολογία μετατροπής των προγραμμάτων ΕΕΚ με βάση τις ενότητες των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Βήμα 3: Διαδικασία Μεταφοράς και Συσσώρευσης

ECVET PERMIT, 2015-2016

Το τρίτο βήμα αφορά στη μεταφορά και συσσώρευση ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Αυτό περιλαμβάνει την προπαρασκευαστική φάση, όπου τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνούν τους όρους της διαδικασίας και ετοιμάζουν τα απαραίτητα έγγραφα για τη φάση της εφαρμογής, όπου γίνεται η μεταφορά, περιλαμβανομένης και της απόκτησης και αξιολόγησης μαθησιακών αποτελεσμάτων, καθώς και για τη φάση παρακολούθησης η οποία περιλαμβάνει την επικύρωση και αναγνώριση των αποκτούμενων και αξιολογούμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης έχει προσεγγιστεί με δύο τρόπους. Ο πρώτος αφορά τη διακρατική κινητικότητα, που είναι η πιο κοινή και προφανής εφαρμογή του ECVET μεταξύ των παρόχων ΕΕΚ διαφόρων χωρών. Ο δεύτερος αφορά την κινητικότητα εντός μιας χώρας, όπου γίνεται μεταφορά των μαθησιακών αποτελεσμάτων από τη μη τυπική στην τυπική μάθηση.

Η διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης περιγράφεται στο κεφάλαιο 5.

Πιο κάτω παρουσιάζεται μια περίληψη της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε στο έργο ECVET Permit για τη δημιουργία κοινοπραξίας ECVET μεταξύ των παρόχων ΕΕΚ.

Πίνακας 1: Μεθοδολογία ECVET Permit

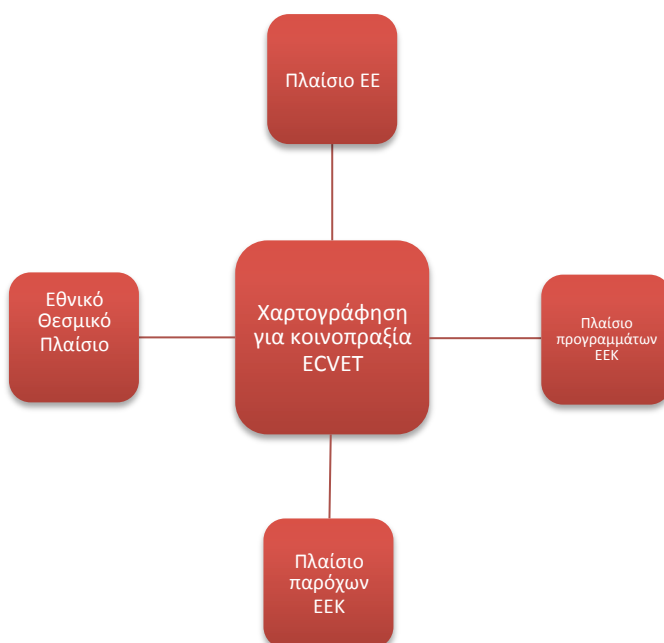
Βήματα	Ενέργειες	Εργαλεία	Διασφάλιση ποιότητας
Βήμα 1: Διαδικασία χαρτογράφησης ECVET	Κατανόηση των βασικών αρχών του ECVET Χαρτογράφηση του εθνικού πλαισίου και της προόδου αναφορικά με το ECVET Χαρτογράφηση του πλαισίου λειτουργίας του παρόχου ΕΕΚ και εντοπισμός προκλήσεων στην εφαρμογή του ECVET Επιλογή και χαρτογράφηση προγραμμάτων ΕΕΚ	Πρότυπο χαρτογράφησης ECVET Permit	Σύσταση Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΕΣΕ)
Βήμα 2:	Επιλογή ενοτήτων	Πρότυπο ενότητας	Έρευνα στα μέλη

ECVET PERMIT, 2015-2016

<p>Διαδικασία μετατροπής προγραμμάτων ΕΕΚ – διαμόρφωση προγραμμάτων ΕΕΚ στη βάση των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</p>	<p>ή προγραμμάτων για τη διαδικασία μετατροπής</p> <p>Εντοπισμός και επικύρωση μαθησιακών αποτελεσμάτων</p> <p>Διαμόρφωση ενοτήτων σε μονάδες μαθησιακών αποτελεσμάτων</p> <p>Απόδοση μονάδων ECVET</p>	<p>ECVET Permit</p> <p>Έντυπο εσωτερικού ποιοτικού ελέγχου</p> <p>Ερωτηματολόγια ΕΣΕ</p>	<p>της ΕΣΕ για επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων</p> <p>Εσωτερικός ποιοτικός έλεγχος των μετετρεμμένων μονάδων ECVET</p> <p>Επιθεώρηση των μετετρεμμένων μονάδων από ΕΣΕ</p>
<p>Βήμα 3: Διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης</p>	<p>Συμφωνία όρων μεταφοράς και συσσώρευσης μαθησιακών αποτελεσμάτων</p> <p>Αξιολόγηση και επικύρωση μαθησιακών αποτελεσμάτων</p> <p>Αναγνώριση και συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων</p>	<p>Μνημόνιο Συναντήληψης</p> <p>Συμφωνία Μάθησης</p> <p>Europass mobility</p>	<p>Αξιολόγηση του Europass mobility για τη μεταφορά μονάδων</p>

Κεφάλαιο 3. Διαδικασία χαρτογράφησης ECVET

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Κεφάλαιο 2, η διαδικασία χαρτογράφησης αποτελεί διαγνωστική άσκηση, που έχει ως στόχο την προετοιμασία των παρόχων ΕΕΚ για μια δυνατή κοινοπραξία ECVET. Μια κοινοπραξία ECVET εφαρμόζει σε πολλούς παρόχους ΕΕΚ, σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο, από την τυπική ή/και μη τυπική μάθηση, οι οποίοι συνεργάζονται με μοναδική πρόθεση τη διευκόλυνση της μεταφοράς πιστωτικών μονάδων μεταξύ των εκπαιδευόμενων τους.

Διάγραμμα 2: Χαρτογράφηση κοινοπραξίας ECVET

Η διαδικασία χαρτογράφησης του ECVET συνεπάγεται διάφορα βήματα, τα οποία αναλύονται λεπτομερώς πιο κάτω.

3.1. Κατανόηση του ευρωπαϊκού πλαισίου του ECVET

Η διαδικασία χαρτογράφησης θα πρέπει να περιλαμβάνει ανασκόπηση του ευρωπαϊκού πλαισίου για το εργαλείο ECVET. Ο Πίνακας 3 περιλαμβάνει κατάλογο σημαντικών ευρωπαϊκών εγγράφων τα οποία θα πρέπει να μελετηθούν για απόκτηση πληρέστερης εικόνας για το ECVET. Αν και ο κατάλογος είναι μη εξαντλητικός, περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες που έχουν δημοσιευτεί από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη CEDEFOP, και άλλους οργανισμούς και ευρωπαϊκά ECVET έργα.

Είναι άξιο αναφοράς ότι έχει εφαρμοστεί ένας σημαντικός αριθμός έργων ECVET, στο πλαίσιο της Δία Βίου Μάθησης και των προγραμμάτων Erasmus+. Όλα τα έργα ECVET, καθώς και πρόσθετες πηγές πληροφόρησης για το ECVET βρίσκονται στην ιστοσελίδα του ECVET <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/knowledge-centre>.

Στον πίνακα 3 παρατίθενται τα έργα που μελετήθηκαν για σκοπούς εφαρμογής του ECVET Permit.

→Σημείωση: Οι πάροχοι EEK που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στον κόσμο του ECVET ενθαρρύνονται να εντοπίσουν και να μελετήσουν τα έργα ECVET που σχετίζονται με το πεδίο δραστηριοτήτων τους.

Πίνακας 2: Ιστορικό ECVET και πηγές πληροφόρησης

Σημαντικά έγγραφα
Νομοθεσία
Σύσταση EFQ Σύσταση ECVET Recommendation Εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τα Προσόντα, την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, την μεταφορά πιστωτικών μονάδων
Εκθέσεις, εγχειρίδια, οδηγοί κλπ
Cedefop: Analysis and overview of NQF developments in European countries. Annual report 2014 DG EAC: Get to know ECVET better, Q&A Cedefop: ECVET necessary conditions Cedefop: Learning outcomes approach in VET curricula Cedefop: Monitoring ECVET strategies 2013 ECVET projects: Using ECVET for mobility and lifelong learning – lessons from the second generation of ECVET pilot projects ECVET Reflector: Study on the implementation and development of an ECVET

ECVET PERMIT, 2015-2016

[system for initial vocational education and training](#)

[ECVET users group: Using ECVET to support Lifelong learning](#)

[FINECVET as a pioneer](#)

Ευρωπαϊκά έργα European (ενδεικτική λίστα με έργα σχετικά με το ECVET Permit project)

ECVET Asset: Automobile sector <http://www.assetecvet.eu/documents>

VQTS Mechatronics/ electronics <http://www.vocationalqualification.net/>

VET CCS <http://www.ecvet-projects.eu/Projects/ProjectDetail.aspx?id=24>

3.2. Κατανόηση των αρχών του ECVET

3.2.1. Σύσταση για το ECVET

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) αποτελεί ένα από τα εργαλεία της διαδικασίας της Κοπεγχάγης για προαγωγή της ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET επισημοποιήθηκε το 2009 με τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Ιουνίου 2009 για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).

Το ECVET στηρίζει τη δια βίου μάθηση, διευκολύνει την κινητικότητα και τις ευέλικτες διαδρομές μάθησης για την απόκτηση ενός προσόντος. Μέσω του ECVET επιτυγχάνεται αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τα οποία έχουν αποκτηθεί σε διαφορετικές τοποθεσίες και με διαφορετικούς τύπους μάθησης, προς απόκτηση επίσημα αναγνωρισμένων επαγγελματικών προσόντων.

Το ECVET αναπτύχθηκε διαμέσου της ανοικτής μεθόδου συντονισμού. Τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και την προώθηση της σταδιακής ενσωμάτωσης του ECVET στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς Ευρωπαϊκή Επιτροπή και CEDEFOP παρείχαν τον συντονισμό, την υποστήριξη, την καθοδήγηση και την επίβλεψη των κρατών μελών. Το ECVET αναπτύχθηκε κυρίως μέσω Ευρωπαϊκών Έργων με προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω. Σημαντικά εθνικά έργα (π.χ. FINECVET στην Φιλανδία και DECVET στην Γερμανία) και Ευρωπαϊκά έργα συνέβαλαν στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των αρχών και οργανισμών EEK σε όλη την Ευρώπη.

3.2.2. Βασικά στοιχεία του ECVET

Το ECVET είναι ένα τεχνικό πλαίσιο για τη μεταφορά, αναγνώριση και, όπου εφαρμόζει, τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων του ατόμου, με στόχο την απόκτηση ενός προσόντος.

ECVET PERMIT, 2015-2016

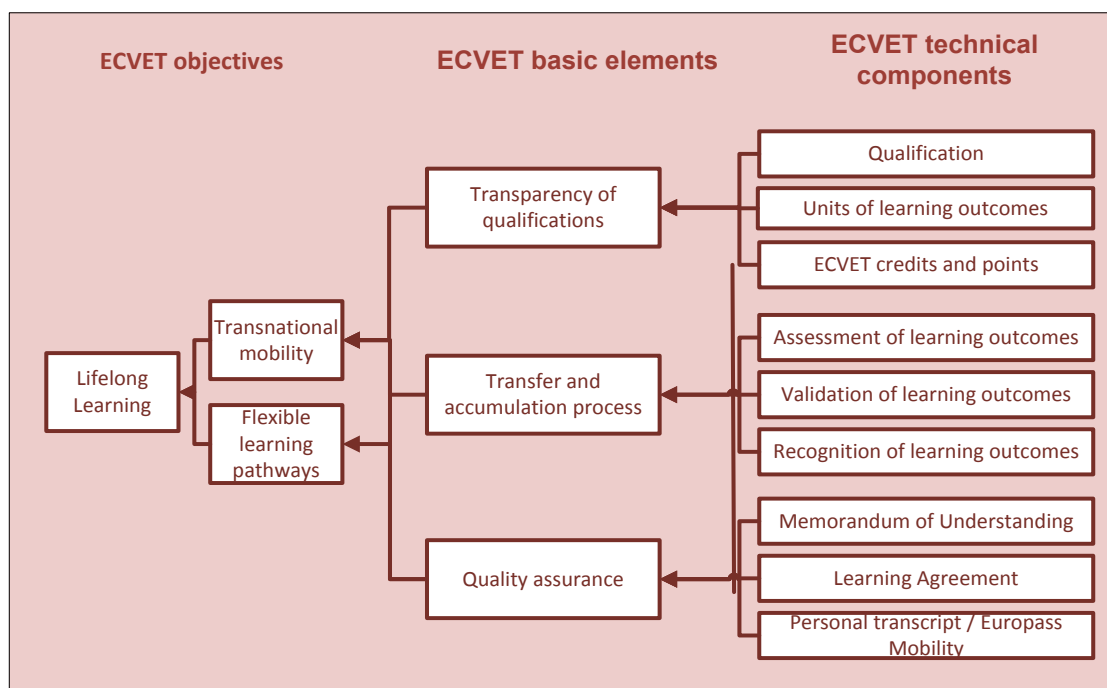

‘Προσόν’ νοείται το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν ο αρμόδιος φορέας διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Τα εργαλεία και η μεθοδολογία του ECVET αποτελούνται από:

- Την περιγραφή των προσόντων σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων με απόδοση πιστωτικών μονάδων
- Τη διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης
- Συνοδευτικά έγγραφα, όπως συμφωνία μάθησης, αναλυτικές βαθμολογίες και εγχειρίδια ECVET.

Το διάγραμμα 3 παρουσιάζει τους στόχους, τα βασικά στοιχεία και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του ECVET, καθώς και τη διασύνδεσή τους.

Πηγή: Cedefop, 2012

Πίνακας 3: Στόχοι και τεχνικά χαρακτηριστικά ECVET

3.2.3. Εισαγωγή στα μαθησιακά αποτελέσματα

Σύμφωνα με τον ορισμό από τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF):

ECVET PERMIT, 2015-2016

“Μαθησιακά αποτελέσματα είναι προτάσεις αναφορικά με το τι ένας διδασκόμενος αναμένεται να μάθει, να κατανοήσει και να είναι σε θέση να επιδείξει μετά την ολοκλήρωση μιας διεργασίας μάθησης”.

Τα Μαθησιακά Αποτελέσματα περιγράφουν τα αποτελέσματα μιας διαδικασίας μάθησης, ανεξάρτητα από το πού και πώς αποκτήθηκαν. Τα Μαθησιακά Αποτελέσματα αξιοποιούνται σε διαφορετικά πλαίσια: στο εκπαιδευτικό σύστημα, στη μαθητεία, σε πρακτική, στην τυπική μάθηση, στη μη τυπική μάθηση, στην άτυπη μάθηση, στη γενική μάθηση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην ανώτερη εκπαίδευση.

Είθισται το πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων να υποδεικνύει το επίπεδο των μαθησιακών αποτελεσμάτων ενός προσόντος. Το ECVET αναφέρεται στα επίπεδα των προσόντων, όπως αυτά έχουν οριστεί από το EQF.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να αξιοποιηθούν για διάφορους σκοπούς, όπως ως δείκτες στο πλαίσιο προσόντων, στον ορισμό προσόντων, στο σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων, στην αξιολόγηση κλπ.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα αναπτύσσονται στο πλαίσιο του σχεδιασμού των προσόντων. Υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό και την περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ανάλογα με το σύστημα προσόντων.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να αποκτηθούν μέσω διαφόρων διαδρομών μάθησης, μεθόδων διδασκαλίας (ενδοσχολικά, ενδοεπιχειρησιακά, εν ώρα εργασίας), σε διαφορετικά πλαίσια μάθησης (τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση) ή πλαίσια (πχ εθνικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης).

Πίνακας 3: Περιγραφικοί δείκτες επιπέδων Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF)

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στα επίπεδα 4 και 5 είναι τα εξής:

	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
Επίπεδο 4	Αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις γενικού φάσματος σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδών	φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδών	άσκηση αυτοδιαχείρισης βάσει κατευθύνσεων σε περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδών που είναι συνήθως προβλέψιμα, αλλά υπόκεινται σε αλλαγές επίβλεψη της συνήθους εργασίας άλλων ατόμων, αναλαμβάνοντας κάποια ευθύνη για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των δραστηριοτήτων

ECVET PERMIT, 2015-2016

	εργασίας ή σπουδών		
Επίπεδο 5	ευρείες, εξειδικευμένες, αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδών και επίγνωση των ορίων των γνώσεων αυτών	ευρύ γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα	φάσμα άσκηση διαχείρισης και επίβλεψης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εργασίας ή σπουδών όπου συμβαίνουν απρόβλεπτες αλλαγές αξιολόγηση και ανάπτυξη της προσωπικής απόδοσης και της απόδοσης άλλων ατόμων

Μαθησιακά αποτελέσματα και η επίδρασή τους στα προγράμματα ΕΕΚ

Η χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων υποστηρίζει τη μετατόπιση από τη δασκαλοκεντρική ή γνωσιοκεντρική μέθοδο στη μάθηση με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο ή τα αποτελέσματα. Η έμφαση δεν είναι πλέον στην διδασκαλία, αλλά στη μάθηση, στην απόκτηση συγκεκριμένων ικανοτήτων και στην ικανότητα του εκπαιδευόμενου να πετύχει, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας μάθησης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα δεν έχουν σχεδιαστεί για να αντικαταστήσουν τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας και μάθησης αλλά για να τον εμπλουτίσουν.

 Ένα πρόγραμμα ΕΕΚ αναφέρεται σε μια σειρά δομημένων μαθησιακών δραστηριοτήτων, περιεχομένων ή/και μεθόδων που εφαρμόζονται για να επιτευχθούν συγκεκριμένοι και καθορισμένοι μαθησιακοί στόχοι και οδηγεί σε πιστοποίηση μέσα από μια διαδικασία αξιολόγησης βασισμένη σε συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν.

Αφ' ενός τα μαθησιακά αποτελέσματα εκφράζουν τις προθέσεις των εκπαιδευτών, για παράδειγμα, σχετίζονται με το περιεχόμενο που θα παραδώσει ο εκπαιδευτής. Αφ' ετέρου, τα μαθησιακά αποτελέσματα περιγράφονται από την πλευρά των εκπαιδευομένων, παρά από την πλευρά των εκπαιδευτών.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρωτοεμφανίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 80, ως μέρος της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, και χρησιμοποιούνται ευρέως σε αγγλόφωνες χώρες και σε μικρότερο βαθμό στην Γαλλία και Γερμανία. Με την εισαγωγή του EQF και των εργαλείων ECVET, τα μαθησιακά αποτελέσματα εισάγονται σταδιακά σε όλα τα κράτη μέλη, ως προϋπόθεση για τη διαφάνεια των προσόντων.

3.2.4. Ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων

Ένότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων: συστατικό στοιχείο ενός επαγγελματικού προσόντος, που αποτελείται από συνεκτικό σύνολο, γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που μπορούν να αξιολογηθούν και να επικυρωθούν αυτόνομα. Ένα προσόν αποτελείται από αριθμό ενότητων και μια πλήρης σειρά συνθέτει ένα πλήρες προσόν.

Στο ECVET, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει ένα επαγγελματικό προσόν συσσωρεύοντας τις απαιτούμενες ενότητες, που έχουν αποκτηθεί σε διαφορετικές χώρες και διαφορετικά πλαίσια (τυπική και, όπου εφαρμόζει, μη τυπική και άτυπη μάθηση), ενώ παράλληλα τηρεί το θεσμικό πλαίσιο της κάθε χώρας αναφορικά με τη συσσώρευση και αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Κάθε ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων σχετίζεται με πιστωτικές μονάδες ECVET, οι οποίες αξιοποιούνται για τη μεταφορά και συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Οι ενότητες που συνθέτουν ένα προσόν:

- Περιγράφονται σε ευανάγνωστους και κατανοητούς όρους, κάνοντας αναφορά στις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που περιέχονται σε αυτές,
- Έχουν δομηθεί και οργανωθεί έχοντας συνάφεια με το προσόν,
- Έχουν δομηθεί ώστε να διευκολύνουν την αξιολόγηση και πιστοποίηση ξεχωριστών μαθησιακών αποτελεσμάτων που περιέχονται σε μια ενότητα.

Μια ενότητα μπορεί να ανταποκρίνεται σε ένα προσόν μόνο ή να είναι κοινή για διάφορα προσόντα.

Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα που ορίζουν μια ενότητα μπορεί να επιτευχθούν ανεξάρτητα του πού και πώς έχουν αποκτηθεί. Συνεπώς, μια ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων δεν μπορεί να συγχέεται με στοιχεία ενός προγράμματος τυπικής μάθησης ή με την παροχή κατάρτισης.

Μια ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων, ως στοιχείο ενός προσόντος, ΔΕΝ είναι το ίδιο όπως ένα στοιχείο ενός προγράμματος ΕΕΚ, που συνήθως αναφέρονται ως ενότητες.

Μια ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων, ως στοιχείο ενός προσόντος, μπορεί να απευθύνεται σε περισσότερες από μια ενότητες ενός προγράμματος ΕΕΚ (βλ. διάγραμμα 5)

Οι κανονισμοί και οι διαδικασίες για τον ορισμό των χαρακτηριστικών των μαθησιακών αποτελεσμάτων και για τον συνδυασμό και συσσώρευση των ενότητων για την απόκτηση ενός προσόντος, έχουν οριστεί από αρμόδιες αρχές και εταιρείες που συμμετέχουν στη διαδικασία μάθησης με βάση εθνικούς ή περιφερειακούς κανόνες.

Οι προδιαγραφές μιας ενότητας μαθησιακών αποτελεσμάτων αποτελούνται από:

ECVET PERMIT, 2015-2016

- Τον τίτλο της ενότητας
- Τον τίτλο του προσόντος (ή προσόντων), με το/α οποίο/α συσχετίζεται, όπου εφαρμόζει
- Τη συσχέτιση του προσόντος με το αντίστοιχο επίπεδο του EQF και, όπου εφαρμόζει, του εθνικού πλαισίου προσόντων, με τις πιστωτικές μονάδες ECVET που αποδίδονται στο προσόν
- Τα μαθησιακά αποτελέσματα που περιέχονται στην ενότητα
- Τις διαδικασίες και κριτήρια της αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Τις πιστωτικές μονάδες ECVET που αποδίδονται στην ενότητα
- Την επικύρωση της ενότητας, όπου εφαρμόζει.

3.2.5. Μεταφορά και συσσώρευση

Οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων μπορούν να συσσωρευτούν προς την απόκτηση ενός επαγγελματικού προσόντος βάσει εθνικών και περιφερειακών κανονισμών. Οι διαδικασίες και οι κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση, επικύρωση, συσσώρευση και αναγνώριση των ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων καθορίζονται από αρμόδιες αρχές και εταίρους που συμμετέχουν στη διαδικασία μάθησης.

Αρμόδιος οργανισμός για τον σχεδιασμό και απονομή προσόντων ή αναγνώριση ενοτήτων ή άλλων δράσεων σχετικών με το ECVET, όπως απόδοση πιστωτικών μονάδων ECVET σε προσόντα και ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, αξιολόγηση, επικύρωση και αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων, ορίζεται βάσει κανόνων και πρακτικών των συμμετεχουσών χωρών. Αρμόδιοι οργανισμοί μπορεί να είναι αρχές απονομής προσόντων, οργανισμοί πιστοποίησης ή κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με τις αρχές και πρακτικές κάθε χώρας.

Σε επίπεδο εφαρμογής, η μεταφορά και συσσώρευση στο πλαίσιο του ECVET πραγματοποιείται μεταξύ οργανισμών που υλοποιούν, αξιολογούν, επικυρώνουν και αναγνωρίζουν τη μάθηση στη χώρα μάθησης και τη χώρα προορισμού.

Η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει μεθόδους και διαδικασίες που εφαρμόζονται για να διαπιστωθεί ο βαθμός στον οποίο ένας εκπαιδευόμενος έχει όντως αποκτήσει συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, ενώ η επικύρωση είναι η διαδικασία μέσω της οποίας επιβεβαιώνεται ότι τα αξιολογούμενα μαθησιακά αποτελέσματα αντιστοιχούν σε αποτελέσματα που απαιτούνται για την απόκτηση συγκεκριμένου προσόντος. Η αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων είναι η διαδικασία μέσω της οποίας βεβαιώνεται επίσημα ότι έχουν επιτευχθεί μαθησιακά αποτελέσματα με την απονομή βαθμών ή επαγγελματικών προσόντων.

Κατά τη μεταφορά ECVET, ο εκπαιδευόμενος αποκτά μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν αξιολογηθεί στη χώρα μάθησης-προέλευσης και έχουν επικυρωθεί και αναγνωρισθεί στη χώρα υποδοχής.

Η μεταφορά και συσσώρευση πιστωτικών μονάδων υποστηρίζεται από έγγραφα που καθορίζει το ECVET, όπως Μνημόνιο Συναντίληψης, Συμφωνία Μάθησης, Αναλυτική βαθμολογία.

3.2.6. Μνημόνιο Συναντίληψης

Το Μνημόνιο Συναντίληψης αποτελεί συμφωνία πλαίσιο μεταξύ αρμοδίων οργανισμών, που μετέχουν στο ECVET, σε 2 ή περισσότερες χώρες.

Με την υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης οι αρμόδιοι οργανισμοί:

- Αποδέχονται την κατάσταση του καθενός, ως αρμόδιοι οργανισμοί
- Αποδέχονται το σύστημα διασφάλισης ποιότητας, την αξιολόγηση, την επικύρωση και τα κριτήρια αναγνώρισης, ως αποδεκτές διαδικασίες για σκοπούς μεταφοράς πιστωτικών μονάδων
- Συμφωνούν στους όρους λειτουργίας της κοινοπραξίας, όπως στόχοι, διάρκεια και διευθετήσεις για αναθεώρηση του Μνημονίου Συναντίληψης
- Συμφωνούν στη συμβατότητα των προσόντων που αφορούν στη μεταφορά πιστωτικών μονάδων, βάσει των περιγραφικών δεικτών και επιπέδων του EQF
- Εντοπίζουν παράγοντες και άλλους ενδιαφερόμενους οργανισμούς που τυχόν συμμετέχουν στην όλη διαδικασία, καθώς και τον σχετικό ρόλο τους.

Η διάρκεια του Μνημονίου Συναντίληψης είναι συγκεκριμένη, με δυνατότητα ανανέωσης. Κατά τη διάρκεια ισχύος του, το Μνημόνιο Συναντίληψης ορίζει όλους τους όρους συνεργασίας των εταίρων της κοινοπραξίας ECVET.

3.2.7. Συμφωνία Μάθησης

Η Συμφωνία Μάθησης είναι συμφωνία μεταξύ δύο εταίρων – ενός αρμόδιου οργανισμού και του εκπαιδευόμενου – που καθορίζει τους όρους κινητικότητας, στο πλαίσιο του υπογεγραμμένου Μνημονίου Συναντίληψης. Η Συμφωνία Μάθησης διαχωρίζει μεταξύ του οργανισμού μάθησης-προέλευσης και του οργανισμού υποδοχής και καθορίζει τους όρους για την περίοδο κινητικότητας, όπως ταυτότητα εκπαιδευόμενου, διάρκεια περιόδου κινητικότητας, μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένεται να αποκτηθούν και τις ανάλογες πιστωτικές μονάδες ECVET.

Η Συμφωνία Μάθησης θα πρέπει να διευκρινίζει ότι, δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος έχει επιτύχει τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς από τον οργανισμό υποδοχής, ο οργανισμός προέλευσης θα πρέπει να τα επικυρώσει και να τα αναγνωρίσει, ως μέρος των προαπαιτούμενων για την απόκτηση προσόντος, βάσει των κανόνων και διαδικασιών που έχουν οριστεί από τους συνεργαζόμενους εταίρους.

3.2.8. Αναλυτική βαθμολογία (Personal Transcript)

Η αναλυτική βαθμολογία είναι έγγραφο που καταγράφει τις μαθησιακές επιτυχίες ενός εκπαιδευόμενου. Περιλαμβάνει πληροφορίες για τα αξιολογούμενα αποτελέσματα, τις ενότητες και τις αποδιδόμενες πιστωτικές μονάδες ECVET. Η αναλυτική βαθμολογία είναι έγγραφο που ανήκει στον εκπαιδευόμενο και εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας κινητικότητας.

Το έγγραφο Europass Mobility χρησιμοποιείται συνήθως ως αναλυτική βαθμολογία για σκοπούς διακρατικής κινητικότητας, καθώς αναγνωρίζεται και είναι αποδεκτή στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Όμως, δεν υπάρχει αντίστοιχο έγγραφο για σκοπούς εφαρμογής του ECVET σε εθνικό επίπεδο. Το ECVET Permit συστήνει οι εταίροι μιας χώρας να σχεδιάσουν ένα πρότυπο αναλυτικής βαθμολογίας για καταγραφή των αξιολογούμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων ενός εκπαιδευόμενου, για τους σκοπούς της μεταξύ τους συνεργασίας.

3.2.9. Πιστωτικές μονάδες ECVET και βαθμοί ECVET

 ‘Πιστωτική μονάδα μαθησιακών αποτελεσμάτων’ (πιστωτική μονάδα): σημαίνει το σύνολο μαθησιακών αποτελεσμάτων ενός ατόμου, που έχουν αξιολογηθεί και τα οποία μπορούν να συσσωρευτούν για την απόκτηση επαγγελματικού προσόντος ή να μεταφερθούν σε άλλα μαθησιακά προγράμματα ή επαγγελματικά προσόντα.

‘Βαθμοί ECVET’: η αριθμητική έκφραση της συνολικής βαρύτητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επαγγελματικό προσόν και της σχετικής βαρύτητας των ενοτήτων σε σχέση με το επαγγελματικό προσόν.

Η κατανομή των βαθμών ECVET γίνεται σε δύο φάσεις: πρώτα κατανέμονται βαθμοί ECVET στο επαγγελματικό προσόν συνολικά και μετά στις ενότητες που το αποτελούν. Οι βαθμοί ECVET αντανakλούν την απόκτηση και συσσώρευση ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων για σκοπούς απόκτησης ενός επαγγελματικού προσόντος.

Ο υπολογισμός των βαθμών ECVET γίνεται ως ακολούθως: 60 βαθμοί κατανέμονται σε μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτούνται για ένα πρόγραμμα EEK ενός έτους, πλήρους φοίτησης.

3.3. Χαρτογράφηση προγραμμάτων EEK

Η διαδικασία χαρτογράφησης ενός προγράμματος EEK ενισχύει την κατανόηση των προσόντων, των προγραμμάτων EEK και των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν επιλεγεί για τη διαδικασία μεταφοράς ECVET. Παράλληλα, αποτελεί διαδικασία μάθησης για τους συνεργαζόμενους εταίρους, όπου έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν κοινή ορολογία, να αναλογιστούν τις απαιτήσεις του ECVET, και τι συνιστά για τους οργανισμούς και τα προγράμματά τους η διαδικασία μεταφοράς πιστωτικών μονάδων.

Το πρότυπο που χρησιμοποιήθηκε για τη χαρτογράφηση των προγραμμάτων EEK απαιτεί εις βάθος ανάλυση του κάθε προγράμματος και των μαθησιακών του αποτελεσμάτων σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, ενώ ταυτόχρονα προωθεί τη συνεπή καταγραφή των προαναφερθέντων.

Οι στόχοι της χαρτογράφησης των προγραμμάτων EEK είναι οι ακόλουθοι:

1. Να βοηθήσει του εταίρους να αποκτήσουν μια εις βάθος κατανόηση των προγραμμάτων EEK που θα μετατραπούν από τον κάθε πάροχο EEK
2. Να καταστήσει τα προγράμματα διάφανα και συγκρίσιμα σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο

ECVET PERMIT, 2015-2016

3. Να καθορίσει τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα βάσει των πληροφοριών και της αξιολόγησης των ενδιαφερόμενων μερών
4. Να γίνει ανταλλαγή εμπειριών που αποκτήθηκαν από την εφαρμογή της όλης διαδικασίας, μεταξύ των εταίρων, προς όφελος του έργου

Οι πιο πάνω στόχοι έχουν επεξηγηθεί περαιτέρω στα κριτήρια και τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα 5.

Πίνακας 4: Στόχοι και κριτήρια διαδικασίας χαρτογράφησης ECVET

Στόχοι	Κριτήρια	Τύποι κριτηρίων
Προετοιμασία εδάφους για την εφαρμογή του ECVET σε επιλεγμένα προγράμματα ΕΕΚ Ανάπτυξη κοινής ορολογίας και εμπιστοσύνης μεταξύ των παρόχων ΕΕΚ που μετέχουν στην κοινοπραξία ECVET	Η ορολογία του ECVET έχει οριστεί επαρκώς	Αποδεικτικά γνώσης
	Παροχή λεπτομερούς περιγραφής του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων	Αποδεικτικά γνώσης
	Η περιγραφή του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων υποστηρίζεται από σχετικά έγγραφα/διασυνδέσεις.	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Ο όρος «αναλυτικό πρόγραμμα», όπως χρησιμοποιείται από τον πάροχο ΕΕΚ επεξηγείται με σαφήνεια.	Αποδεικτικά γνώσης
	Ο όρος Μαθησιακό Αποτέλεσμα έχει οριστεί καταλλήλως.	Αποδεικτικά γνώσης
	Τα προφίλ των δύο προγραμμάτων σπουδών που θα μετατραπούν παρουσιάζονται σε πρότυπους πίνακες.	Πρότυπα
	Οι όροι Γνώσεις, Δεξιότητες και ικανότητες έχουν καθοριστεί ορθά.	Αποδεικτικά γνώσης
	Τα διάφορα πεδία έχουν καθοριστεί ορθά.	Αποδεικτικά γνώσης
Διαμόρφωση προγραμμάτων με διαφάνεια και συγκρίσιμο τρόπο σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο	Παρέχονται τα εργασιακά προφίλ ή τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα και για τα δύο προγράμματα σπουδών.	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Οι σχετικές νομοθεσίες υποβοηθούν την διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των προγραμμάτων	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Επεξηγήσεις που να υποδεικνύουν ότι οι εταίροι γνωρίζουν την όλη διαδικασία, από τον καθορισμό	Εφαρμογή

ECVET PERMIT, 2015-2016

Στόχοι	Κριτήρια	Τύποι κριτηρίων
	επαγγελματικών προφίλ μέχρι τη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.	
	Ο όρος Μαθησιακό Αποτέλεσμα έχει χρησιμοποιηθεί ορθά.	Εφαρμογή
	Το σκεπτικό για τον καθορισμό των στόχων για τα δύο προγράμματα ΕΕΚ	Αποδεικτικά γνώσης
	Ανατροφοδότηση από τις Εθνικές Συμβουλευτικές Επιτροπές για τα επιλεγμένα προγράμματα ΕΕΚ	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Εντοπισμός, επιλογή και διορισμός των μελών των Εθνικών Συμβουλευτικών Επιτροπών	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Πρακτικά της πρώτης συνάντησης της κάθε Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Παροχή επίσημου εγγράφου, σε εθνικό επίπεδο, για τη διασύνδεση των εθνικών περιγραφικών δεικτών των επιπέδων με το EQF	Υποστηρικτικά στοιχεία
Ορισμός των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων με βάση τη συνεισφορά και την αξιολόγηση των ενδιαφερόμενων μερών	Καθορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων, με βάση το πλαίσιο ECVET	Εφαρμογή
	Οι Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες έχουν οριστεί ορθά για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα	Εφαρμογή
	Τα μαθησιακά αποτελέσματα έχουν συγγραφεί περιγράφοντας με σαφήνεια τι αναμένεται να γνωρίζουν και να είναι ικανοί να κάνουν οι εκπαιδευόμενοι με την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών.	Εφαρμογή
	Ανατροφοδότηση από την Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις προδιαγραφές της ενότητας, ως μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης.	Υποστηρικτικά στοιχεία
	Ανατροφοδότηση από την ΕΣΕ στο τελικό έγγραφο για το πρόγραμμα, ως μέρος της διαδικασίας	Υποστηρικτικά στοιχεία

ECVET PERMIT, 2015-2016

Στόχοι	Κριτήρια	Τύποι κριτηρίων
	αξιολόγησης και επικύρωσης.	
Ανταλλαγή εμπειριών από αποκομίστηκαν από την όλη διαδικασία μεταξύ των εταίρων προς όφελος του έργου	Οι προκλήσεις και οι εισηγήσεις έχουν εντοπιστεί και παρουσιαστεί	Συνεισφορά για το εγχειρίδιο
	Τα διδάγματα έχουν εντοπιστεί και κοινοποιηθεί	Συνεισφορά για το εγχειρίδιο
	Ο κάθε πάροχος EEK έχει κατανοήσει τη διαδικασία χαρτογράφησης των δύο προγραμμάτων EEK στο πλαίσιο του ECVET	Συνεισφορά για το εγχειρίδιο

Η μεθοδολογία για τη χαρτογράφηση των αναλυτικών προγραμμάτων περιλαμβάνει 3 φάσεις :

1. Κατευθυντήριες γραμμές για εθνικές εκθέσεις
2. Ετοιμασία εθνικών εκθέσεων
3. Ετοιμασία έκθεσης σύνθεσης.

Τα κύρια στοιχεία που περιγράφονται και αναλύονται στις εθνικές εκθέσεις κατά τη χαρτογράφηση των αναλυτικών προγραμμάτων παρουσιάζονται στον πίνακα 6. Για σκοπούς του έργου ECVET Permit, ο κάθε εταίρος εργάστηκε σε δύο προγράμματα σπουδών, συνεπώς η έκθεση περιελάμβανε πληροφορίες για τα εν λόγω προγράμματα. Το πρότυπο που χρησιμοποιήθηκε παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1.

Πίνακας 5: Δομή της Εθνικής Έκθεσης για τη χαρτογράφηση του αναλυτικού προγράμματος

Δομή Εθνικής Έκθεσης για την χαρτογράφηση προγράμματος EEK
1. Εισαγωγή Πεδίο αναφοράς της έκθεσης Σύντομη περιγραφή εταίρων
2. Περίληψη της Έκθεσης
3. Το πλαίσιο ECVET Σύντομη ανασκόπηση του ECVET Για την κατανόηση του όρου Αναλυτικό Πρόγραμμα
4. Περιγραφή του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
5. Ισχύουσες προδιαγραφές των προγραμμάτων EEK Λεπτομέρειες για τα προγράμματα EEK
6. Κατανόηση των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Εισαγωγή της έννοιας Μαθησιακά Αποτελέσματα Κατανόηση της κατηγοριοποίησης των διαφόρων πεδίων μάθησης

ECVET PERMIT, 2015-2016

Δομή Εθνικής Έκθεσης για την χαρτογράφηση προγράμματος ΕΕΚ

Προσέγγιση της διαδικασίας ώστε να συνάδει με το πλαίσιο ECVET

7. Καθορισμός των στόχων του προγράμματος σπουδών

Περιγραφή Επαγγελματικών Προσόντων/Επαγγελματικού προφίλ που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα ΕΕΚ

Χαρτογράφηση Επαγγελματικών Προσόντων/ Επαγγελματικού προφίλ και συσχετίσή του με το EQF/Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων για καθορισμό του Επιπέδου του προγράμματος σπουδών

Σκεπτικό για τους στόχους που καθορίστηκαν για το πρόγραμμα σπουδών

Εντοπισμός ενοτήτων

8. Καθορισμός ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Για την κατανόηση των όρων γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

Μεθοδολογία για την εισαγωγή Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Προδιαγραφές ενότητας

9. Διδάγματα

10. Προκλήσεις και εισηγήσεις

11. Αναγνωρίσεις

Παραρτήματα

Προδιαγραφή προγράμματος σπουδών

Υποστηρικτικά στοιχεία

Κεφάλαιο 4. Μετατροπή των προγραμμάτων EEK σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο προηγούμενο κεφάλαιο, ένα λειτουργικό σύστημα ECVET προϋποθέτει την ύπαρξη προσόντων που περιγράφονται σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι ενότητες των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ως στοιχεία ενός προσόντος, αποτελούν βασική αρχή του ECVET.

Υιοθετώντας τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, οι Ευρωπαϊκές χώρες έχουν προχωρήσει στην ανάπτυξη Εθνικών Πλαισίων Προσόντων, εκ των οποίων οι περισσότερες διαθέτουν μερικώς ή ολικώς τα πλαίσιά τους σε μαθησιακά αποτελέσματα.

Καθώς ένας από τους κύριους στόχους της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι να υποβοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν επαγγελματικά προσόντα, τα προγράμματα EEK θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων που περιγράφονται στο συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν ως σημείο αναφοράς για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων EEK, πχ προγράμματα κατάρτισης, προγράμματα σπουδών (αναλυτικά προγράμματα) κλπ.

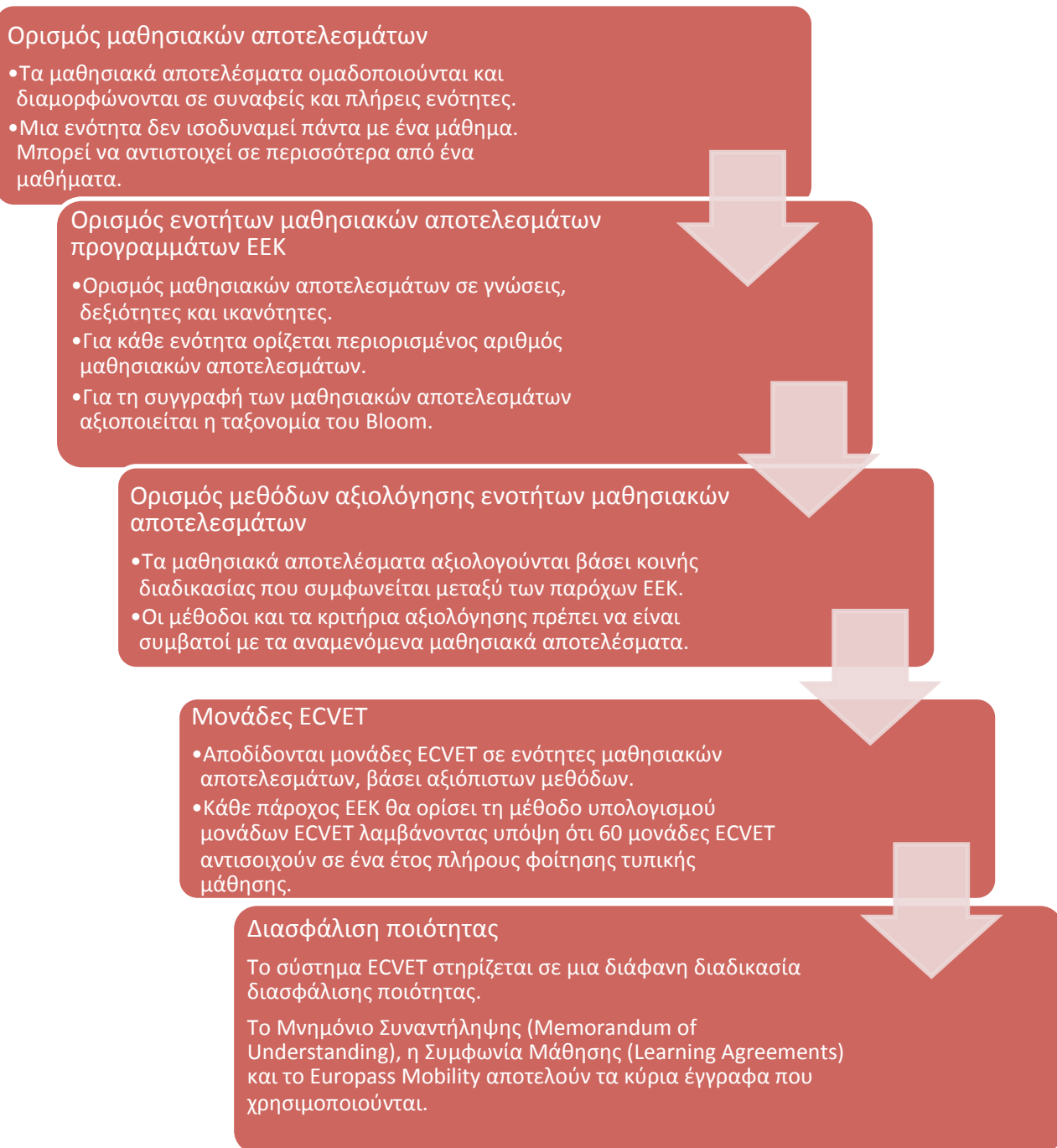
Η μετατροπή των προγραμμάτων EEK σε μαθησιακά αποτελέσματα με σαφή αναφορά στα σχετικά επαγγελματικά προσόντα αποτελεί σημαντικό βήμα στη διαδικασία μετατροπής.

Ιδανικά, με την ύπαρξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων δομημένου σε μαθησιακά αποτελέσματα, η ανάπτυξη ενός προγράμματος EEK βασίζεται στο επαγγελματικό προσόν και τα μαθησιακά αποτελέσματά του συνάδουν με τα αντίστοιχα μαθησιακά αποτελέσματα του προσόντος. Παράδειγμα αυτού αποτελεί η Μάλτα, όπου τα προγράμματα EEK οδηγούν σε επαγγελματικά προσόντα και βασίζονται στην ίδια δομή όπως τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα.

Στο παρόν εγχειρίδιο παρουσιάζεται μεθοδολογία για την μετατροπή των προγραμμάτων EEK που δεν έχουν σχεδιαστεί σε μαθησιακά αποτελέσματα και διαφέρουν μεταξύ τους ως προς το επίπεδο EQF και τον τύπο μάθησης – τυπική και μη τυπική. Για όλα τα διαφορετικά προγράμματα EEK παρουσιάζεται μια κοινή διαδικασία μετατροπής τους σε μαθησιακά αποτελέσματα με βάση το ECVET. Μετά τη διαδικασία μετατροπής, τα προγράμματα EEK αναθεωρούνται και οριστικοποιούνται για τα επόμενα βήματα της διαδικασίας ECVET.

4.1. Βήματα για τη μετατροπή των προγραμμάτων EEK

Τα βήματα για τη μετατροπή των προγραμμάτων EEK παρουσιάζονται στο διάγραμμα και σε περαιτέρω λεπτομέρεια στις παραγράφους που ακολουθούν. Το πρότυπο που χρησιμοποιήθηκε στο έργο ECVET Permit περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 2.

Διάγραμμα 4: Μετατροπή προγράμματος ΕΕΚ

4.2. Ορισμός ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων για προγράμματα ΕΕΚ

Αρχίζοντας με το υφιστάμενο πρόγραμμα ΕΕΚ, το πρώτο βήμα είναι ο ορισμός ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων. **Κάθε ενότητα πρέπει να είναι ένα συνεκτικό σύνολο μαθησιακών αποτελεσμάτων τα οποία να μπορούν να αξιολογηθούν και να επικυρωθούν αυτόνομα.**

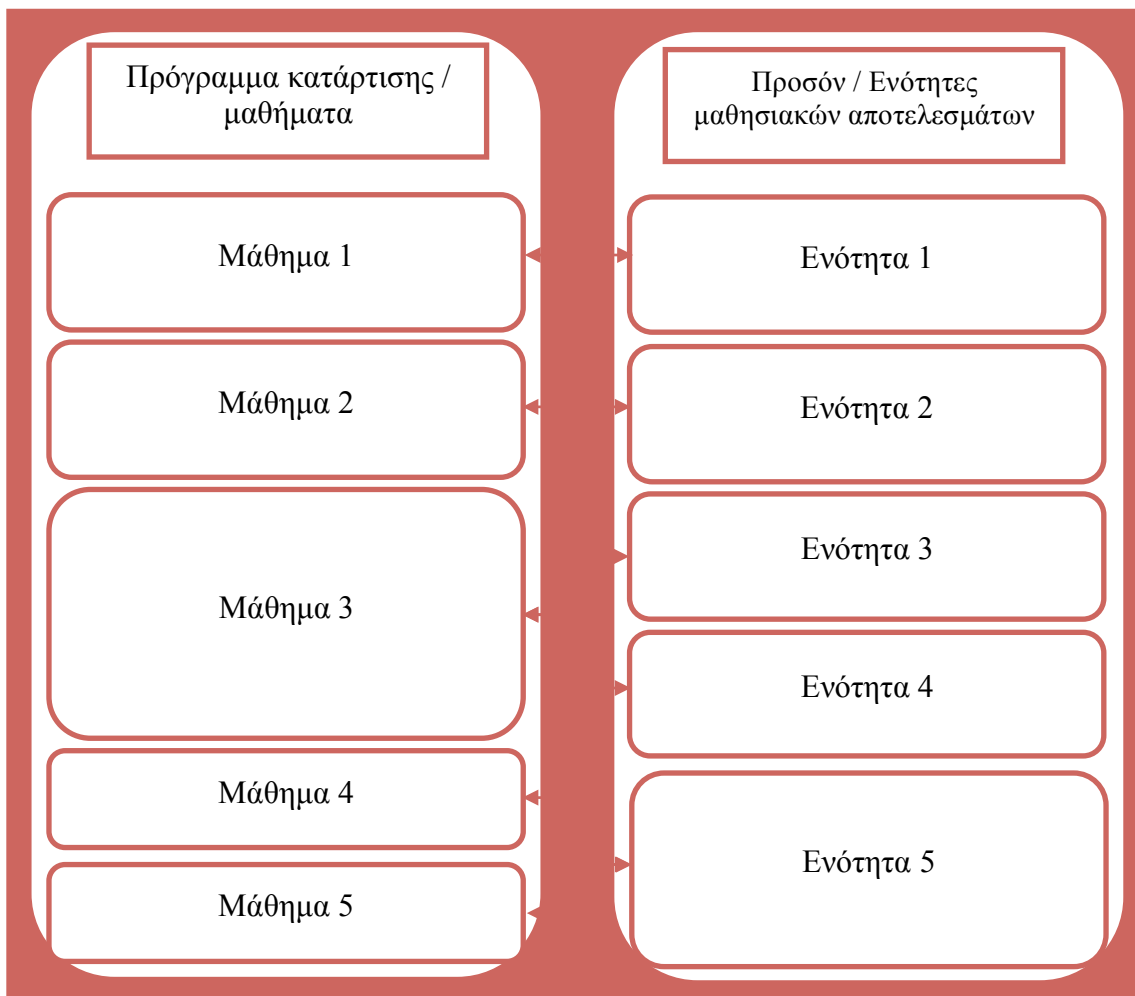
Τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός προγράμματος ΕΕΚ θα πρέπει να προέρχονται από τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα, επαγγελματικά προφίλ, προφίλ ικανοτήτων, τομεακές μελέτες ή αναλύσεις εκπαιδευτικών αναγκών.

Κατά τη διαδικασία μετατροπής για την εφαρμογή του ECVET προτείνεται η αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών στο σύνολό του και η αντιστοιχία των μαθησιακών αποτελεσμάτων με αυτά του αντίστοιχου επαγγελματικού προσόντος.

Ανάλογα με το επίπεδο EQF του προγράμματος ΕΕΚ, τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να περιλαμβάνουν:

- Κύριες ικανότητες, πχ γλωσσική επάρκεια, μαθηματική επάρκεια, ΤΠΕ, ξένες γλώσσες.
- Βασικές ενότητες, πχ ηλεκτροτεχνολογία, ηλεκτρικά συστήματα.
- Κοινές ενότητες σε διάφορα προσόντα, πχ ασφάλεια και υγεία, μηχανολογικό σχέδιο, προστασία του περιβάλλοντος.
- Εξειδικευμένες ενότητες, πχ διαγνωστικά οχημάτων.

Μια ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων δεν αντιστοιχεί πάντα μόνο σε ένα μάθημα (module). Η διασύνδεση μεταξύ μαθησιακών αποτελεσμάτων και μαθημάτων μπορεί να είναι ένα προς ένα, ένα προς πολλά ή πολλά προς ένα.

Διάγραμμα 5: Διασύνδεση μεταξύ προσόντων και προγραμμάτων σπουδών

Παράδειγμα ενότητας μαθησιακών αποτελεσμάτων	
Τίτλος ενότητας	Electrical Technology 1
Τίτλος προγράμματος ΕΕΚ	MCAST Advanced Diploma in Electrical studies
Επίπεδο EQF/Εθνικού πλαισίου προσόντων	Επίπεδο 3 EQF
Μαθησιακά αποτελέσματα που περιέχονται στην ενότητα	<p>Με την ολοκλήρωση της ενότητας ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι ικανός να</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εντοπίζει τη συμπεριφορά των κυκλωμάτων DC και να εκτελεί βασικούς υπολογισμούς σε σειρές και παράλληλες σειρές DC, εφαρμόζοντας τις κατάλληλες μονάδες. 2. Περιγράφει τις αρχές του στατικού ηλεκτρισμού και να τις εκτελεί σε ηλεκτρικές συσκευές ως πυκνωτές. 3. Εξετάζει τις αρχές των μαγνητικών ιδιοτήτων όπως εφαρμόζονται σε μόνιμους μαγνήτες και πηνία και πως αυτές οι ιδιότητες χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη των αρχών των κινητήρων και των γεννητριών. 4. Να εντοπίζει τις επιδράσεις της εφαρμογής ρεύματος AC σε σειρά κυκλωμάτων, περιλαμβανομένων παθητικών ηλεκτρικών εξαρτημάτων, με τη διεξαγωγή υπολογισμών και τη χρήση διανυσματικών διαγραμμάτων.
Διαδικασίες και κριτήρια για αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων	<p>Εργασίες</p> <p>Προφορική εξέταση</p> <p>Εργασίες περιορισμένου χρόνου. Γραπτή εξέταση</p> <p>Εργαστήρια / πειράματα</p>
Μονάδες ECVET της ενότητας	6
Διάρκεια ισχύος της ενότητας. Όπου εφαρμόζει	Δ/Ε

Πηγή: Έργο ECVET Permit, MCAST

Παράδειγμα 1: Ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων

4.3 Δημιουργία Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΕΣΕ)

Η ΕΣΕ είναι ένα σώμα που αποτελείται από πολλαπλά ενδιαφερόμενα μέρη που παρέχει καθοδήγηση και στήριξη σε παρόχους ΕΕΚ κατά τη διαδικασία εντοπισμού

ECVET PERMIT, 2015-2016

και ανάπτυξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την μετατροπή των προγραμμάτων ΕΕΚ.

Η λειτουργία μίας ΕΣΕ για κάθε πρόγραμμα ΕΕΚ αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τη διασφάλιση της συνέπειας των προγραμμάτων ΕΕΚ με τις ανάγκες τις εκάστοτε βιομηχανίας, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Σε κράτη μέλη όπου δεν έχει υιοθετηθεί ή αναθεωρηθεί το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, η δημιουργία Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής με πολλαπλά ενδιαφερόμενα μέρη, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για τη διασφάλιση ότι (α) τα μαθησιακά αποτελέσματα αναπτύσσονται βάσει των τρέχουσων αναγκών της εκάστοτε βιομηχανίας και της αγοράς εργασίας και (β) ότι οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων εξετάζονται/αναθεωρούνται και επικυρώνονται από επαγγελματίες της κάθε βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας και του επαγγέλματος.

Η ΕΣΕ δεν έχει διοικητικές εξουσίες όσον αφορά τον οργανισμό ΕΕΚ, δηλαδή δεν έχει τη δυνατότητα να εκδώσει οδηγίες που πρέπει να εφαρμοστούν από τον οργανισμό. Η λειτουργία της αφορά την υποβολή εισηγήσεων για την ευθυγράμμιση των προγραμμάτων ΕΕΚ με τις ανάγκες της βιομηχανίας και την καλύτερη ανταπόκρισή τους στις ανάγκες των καταρτιζομένων. Η ΕΣΕ ΔΕΝ πρέπει να δημιουργηθεί μια φοράς (ad-hoc), αλλά να αποτελεί ένα σώμα με συνέχεια, το οποίο πρέπει να παραμένει ενεργό, τουλάχιστον μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετατροπής ECVET.

Το πλαίσιο λειτουργίας της ΕΣΕ περιλαμβάνει τους ακόλουθους Όρους Αναφοράς:

- Να παρέχει πληροφορίες για τις απαιτούμενες από τη βιομηχανία γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες
- Εξέταση και επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, βάσει του τρέχοντος επαγγελματικού και τομεακού πλαισίου
- Παρέχει πληροφορίες αναφορικά με το επαγγελματικό πλαίσιο: πχ νομικό πλαίσιο, τρέχουσες και μελλοντικές εξελίξεις
- Να παρέχει ένα φόρουμ συνεργασίας μεταξύ του κόσμου της ΕΕΚ και του κόσμου της εργασίας, με ανταλλαγή καλών πρακτικών και συζήτηση μελλοντικών αναγκών
- Εντοπισμός υποστηρικτικών αναγκών για την εφαρμογή των προγραμμάτων που αναπτύσσονται
- Να παρέχει την προοπτική του καταρτιζόμενου – εντοπισμός αναπτυξιακών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των καταρτιζομένων

Η ΕΣΕ πρέπει να αποτελείται από κύριους εκπροσώπους ενδιαφερόμενων μερών που διαθέτουν γνώσεις και δεξιότητες για την ανάπτυξη και αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων κάθε βιομηχανίας.

Η ΕΣΕ θα πρέπει να διορίσει έναν επικεφαλής, συνήθως εκπρόσωπο του παρόχου ΕΕΚ ειδικό στο θέμα, ο οποίος θα διευθύνει και θα συντονίζει τις εργασίες της Επιτροπής.

Η ΕΣΕ πρέπει να απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

ECVET PERMIT, 2015-2016

Εκπροσώπους της βιομηχανίας (πχ εργοδότες, βιομηχάνους κλπ) με πολύχρονη πείρα και επίκαιρες γνώσεις για τη βιομηχανία και την αγορά εργασίας στο πεδίο της ενότητας του προγράμματος.

- Επαγγελματίες του τομέα με εκτενείς και επίκαιρες γνώσεις στα σχετικά επαγγελματικά προσόντα
- Εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της χώρας σε θέματα σχετικά με το πεδίο της ενότητας του προγράμματος.
- Ακαδημαϊκούς, εκπαιδευτές ΕΕΚ με εξειδίκευση στον σχεδιασμό και ανάπτυξη αναλυτικών προγραμμάτων, καθώς και τη διδασκαλία.
- Εκπροσώπους μαθητών των σχετικών προγραμμάτων ΕΕΚ.

Στον Πίνακα 5 παρατίθεται μια γενική ένδειξη του τρόπου λειτουργίας μιας ΕΣΕ, καθώς και τα ενδεδειγμένα αποτελέσματα των εργασιών της.

Πίνακας 6: Προτεινόμενες εργασίες της Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής

α/α	Περιγραφή	Συνεισφορά	Αποτελέσματα
1	Εντοπισμός, επιλογή και διορισμός μελών. Εντοπισμός, επιλογή και διορισμός του επικεφαλής.	Σκοπός και πλαίσιο λειτουργίας	Κατάλογος των μελών με αναφορά στη σχετική εμπειρία τους
2	Εναρκτήρια συνάντηση γνωριμίας όλων των μελών. Ενημέρωση για το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των εργασιών της Επιτροπής.	Υλικό που σχετίζεται με τα προγράμματα για αναθεώρηση	Πρακτικά συνάντησης
3	Δεύτερη συνάντηση για συζήτηση του εργασιακού προφίλ σε περίπτωση που δεν έχουν αναπτυχθεί αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα.	Επαγγελματικό πλαίσιο και γενική αναθεώρηση των στόχων του προγράμματος ΕΕΚ	Εργασιακό προφίλ
4	Τρίτη συνάντηση για ανατροφοδότηση στο προσχέδιο του προγράμματος ΕΕΚ	Προσχέδιο προγράμματος ΕΕΚ	Ανατροφοδότηση στο πρόγραμμα ΕΕΚ
5	Τέταρτη συνάντηση για ανατροφοδότηση στις προδιαγραφές των ενοτήτων	Προδιαγραφές ενοτήτων	Ανατροφοδότηση στις ενότητες
6	Πέμπτη συνάντηση για ανατροφοδότηση στον οριστικό σχεδιασμό του προγράμματος	Πρόγραμμα σπουδών και προδιαγραφές ενοτήτων,	Ανατροφοδότηση στα τελικά έγγραφα

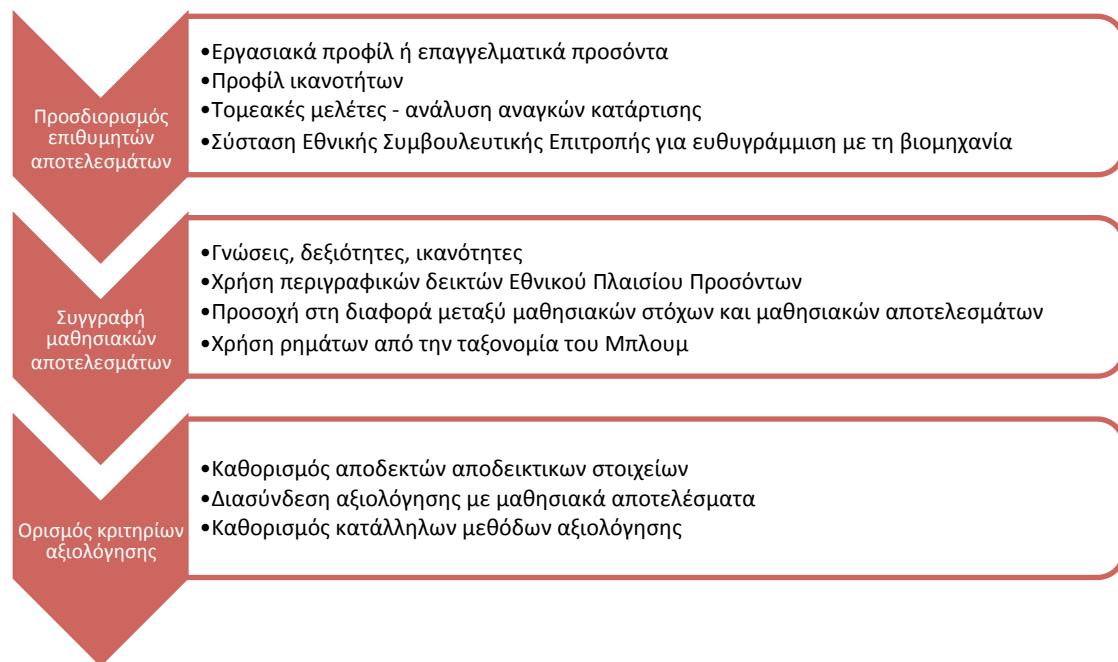
ECVET PERMIT, 2015-2016

Το αποτέλεσμα της δουλειάς των ΕΣΕ καλύπτει διάφορα βήματα της μεθοδολογίας ECVET. Αρχικά, η δουλειά και τα αποτελέσματα από τις Επιτροπές συμβάλει στην χαρτογράφηση των προγραμμάτων σπουδών και των αναλυτικών προγραμμάτων. Σε μεταγενέστερο στάδιο συμβάλει στην μετατροπή των προγραμμάτων ΕΕΚ, στην επικύρωση και στην διασφάλιση ποιότητας της όλης διαδικασίας.

4.3. Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων προγραμμάτων ΕΕΚ

Το Διάγραμμα 6 παρουσιάζει τη διαδικασία εντοπισμού των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και τον καθορισμό κριτηρίων αξιολόγησης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα συνήθως προέρχονται από τα επαγγελματικά προφίλ, τα προφίλ ικανοτήτων ή από έρευνες. Στο έργο ECVET Permit, η διαδικασία εντοπισμού και διαμόρφωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων ήταν αποτέλεσμα της εμπλοκής των ΕΣΕ, όπως επεξηγήθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Διάγραμμα 6: Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων

Για τον ορισμό των μαθησιακών αποτελεσμάτων των προγραμμάτων ΕΕΚ αξιοποιήθηκε η ταξονομία του Μπλουμ (Bloom taxonomy). Η ταξονομία του Μπλουμ παρέχει μια ιεραρχία περίπλοκων διαδικασιών, όπου για κάθε μια προτείνονται ενεργητικά ρήματα για περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Υπάρχουν τρία διαφορετικά πεδία, ένα για γνωστικές δεξιότητες, ένα για συναισθηματικές δεξιότητες, ένα για ψυχοκινητικές δεξιότητες που σχετίζονται με τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες της σύστασης για το EQF. Χρησιμοποιώντας την ταξονομία του Μπλουμ και τα ενεργητικά ρήματα μπορούν να περιγραφούν

ECVET PERMIT, 2015-2016

λεπτομερώς τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός προγράμματος σπουδών, με σαφή διασύνδεσή του με γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

4.4. Ταξονομία του Μπλουμ - θεωρητικό πλαίσιο για συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων

Οι θεωρητικές βάσεις για τα μαθησιακά αποτελέσματα ανήκουν στον εκπαιδευτικό ψυχολόγο Μπέντζαμιν Μπλουμ (1913 – 1999). Ο Μπλουμ έβλεπε τη μάθηση ως διαδικασία – όπου κάποιος κτίζει στην προηγούμενη μάθηση για να αναπτύξει περαιτέρω το επίπεδο κατανόησης της μάθησης. Ο Μπλουμ ερευνήσε την ανάπτυξη και κατηγοριοποίηση των επιπέδων της συμπεριφοράς της σκέψης στη διαδικασία της μάθησης και ασχολήθηκε με το σχεδιασμό αυτών των επιπέδων της συμπεριφοράς της σκέψης, από το χαμηλότερο επίπεδο της ανάκλησης πληροφοριών μέχρι την αξιολόγηση στο ψηλότερο επίπεδο. Το 1956, ο Μπλουμ ανέπτυξε την ταξονομία του, η οποία αποτελείτο από μια ιεραρχία όλο και πιο σύνθετων διαδικασιών που πρέπει να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι. Η ταξονομία του Μπλουμ αποτελεί ένα χρήσιμο βοήθημα για τη συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων, μια έτοιμη δομή και λίστα ρημάτων. Την αρχική ταξονομία του γνωστικού πεδίου, ακολούθησαν 2 άλλες ταξονομίες, μια για το συναισθηματικό πεδίο και μια για το ψυχοκινητικό πεδίο. Οι συναισθηματικές δεξιότητες πραγματεύονται θέματα αξιών: αφορούν στάσεις (ικανότητες, υπευθυνότητα/αυτονομία). Το ψυχοκινητικό πεδίο αφορά στο συντονισμό του μυαλού και της μυϊκής δραστηριότητας.

Παρακάτω, παρουσιάζονται οι ταξονομίες που χρησιμοποιούνται ευρέως για τη συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επαγγελματικά προσόντα και προγράμματα σπουδών.

Διάγραμμα 7: Ταξονομία του Μπλουμ στο γνωστικό πεδίο

Πίνακας 6: Επίπεδα και ενεργητικά ρήματα στην ταξονομία του Μπλουμ – γνωστικό πεδίο

Επίπεδα γνωστικού πεδίου	Ενεργητικά ρήματα
Γνώση - ανάκληση δεδομένων ή πληροφοριών	Οργανώνω, συλλέγω, ορίζω, περιγράφω, αναπαριστώ, απαριθμώ, εξετάζω,

ECVET PERMIT, 2015-2016

Επίπεδα γνωστικού πεδίου	Ενεργητικά ρήματα
	εντοπίζω, κατονομάζω, καταγράφω, απομνημονεύω, διατάσσω, περιγράφω, παρουσιάζω, ανακαλώ, αναγνωρίζω, παραθέτω, καταγράφω, συσχετίζω, επαναλαμβάνω, αναπαράγω, επιδεικνύω, δηλώνω, μετρώ.
Κατανόηση – η ικανότητα της κατανόησης και ερμηνείας των πληροφοριών	Συσχετίζω, διαμορφώνω, αποσαφηνίζω, κατηγοριοποιώ, αντιπαραθέτω, διαμορφώνω, ερμηνεύω, διαχωρίζω, επεξηγώ, απεικονίζω, υποδεικνύω, εκτιμώ, επιλέγω, επιλύω, επαναδιατυπώνω.
Εφαρμογή - η ικανότητα της χρήσης γνώσεων και εννοιών σε νέες εφαρμογές, όπως η επίλυση προβλημάτων	Εφαρμόζω, αξιολογώ, υπολογίζω, διαμορφώνω, επιλέγω, ολοκληρώνω, κατασκευάζω, αποδεικνύω, αναπτύσσω, ανακαλύπτω, διαδραματίζω, μεταχειρίζομαι, πειραματίζομαι, εντοπίζω, επιδεικνύω, ερμηνεύω, χειρίζομαι, τροποποιώ, λειτουργώ, οργανώνω, προβλέπω, προετοιμάζω, παράγω, συσχετίζω, προγραμματίζω, σχεδιάζω, επιλύω, μεταφέρω, χρησιμοποιώ.
Ανάλυση – η ικανότητα της διάκρισης πληροφοριών σε συστατικά μέρη, πχ εντοπισμός συσχετισμών και ιδεών (κατανόηση της οργανωτικής τους δομής)	Αναλύω, εκτιμώ, διευθετώ, αποσυνθέτω, ταξινομώ, συγκρίνω, συνδέω, αντιπαραβάλλω, κρίνω, συζητώ, συμπεραίνω, καθορίζω, διαχωρίζω, διαφοροποιώ, ξεχωρίζω, χωρίζω, εξετάζω, πειραματίζομαι, εντοπίζω, επιδεικνύω, επιθεωρώ, διερευνώ, διατάσσω, σκιαγραφώ, επισημαίνω, συσχετίζω, διαχωρίζω, δοκιμάζω.
Σύνθεση – η ικανότητα κατασκευής μιας δομής από διαφορετικά στοιχεία	Υποστηρίζω, διευθετώ, συναρμολογώ, κατηγοριοποιώ, συλλέγω, συνδυάζω, συνθέτω, κατασκευάζω, δημιουργώ, σχεδιάζω, αναπτύσσω, εγκαθιστώ, επεξηγώ, διαμορφώνω, παράγω, ενσωματώνω, επινοώ, φτιάχνω, διαχειρίζομαι, οργανώνω, προετοιμάζομαι, προτείνω, αναδιοργανώνω, ανακατασκευάζω, συσχετίζω, αναθεωρώ, αναγράφω, στήνω, συνοψίζω.
Αξιολόγηση – η ικανότητα εκτίμησης της αξίας μιας πρότασης για	Εκτιμώ, διαπιστώνω, υποστηρίζω, αξιολογώ, συνδέω, επιλέγω, συγκρίνω,

ECVET PERMIT, 2015-2016

Επίπεδα γνωστικού πεδίου	Ενεργητικά ρήματα
συγκεκριμένο σκοπό	συμπεραίνω, αντιπαραβάλλω, κρίνω, αποφασίζω, υπερασπίζω, διαχωρίζω, επεξηγώ, εκτιμώ, ερμηνεύω, δικαιολογώ, υπολογίζω, προβλέπω, βαθμολογώ, συστήνω, συσχετίζω, επιλύω, αναθεωρώ, συνοψίζω, επικυρώνω.

Διάγραμμα 8: Ταξονομία Μπλουμ στο πεδίο συναισθηματικών δεξιοτήτων

Πίνακας 7: Επίπεδα και ενεργητικά ρήματα στην ταξονομία του Μπλουμ – πεδίο συναισθηματικών δεξιοτήτων

Επίπεδα του πεδίου συναισθηματικών δεξιοτήτων	Ενεργητικά ρήματα
Αντίληψη – Προθυμία για λήψη πληροφοριών	Εκτιμώ, αποδέχομαι, υποβοηθώ, επιχειρώ, προκαλώ, συνδυάζω, υποστηρίζω, ολοκληρώνω, επιδεικνύω, συζητώ, αμφισβητώ, ενσωματώνω, οργανώνω, κρίνω, μοιράζομαι, συσχετίζω, συνθέτω.
Ανταπόκριση – Ενεργός συμμετοχή εκπαιδευόμενου στη δική του μάθηση	
Εκτίμηση – Δέσμευση για την εκτίμηση	
Οργάνωση – Σύγκριση, συσχέτιση και σύνθεση αξιών	
Χαρακτηρισμός – Ενσωμάτωση πεποιθήσεων, ιδεών και συμπεριφορών	

Πίνακας 8: Επίπεδα ενεργητικών ρημάτων στην ταξονομία του Μπλουμ – ψυχοκινητικό πεδίο

Ψυχοκινητικό πεδίο (δράση)	Ενεργητικά ρήματα
Προϋποθέτει συντονισμό σκέψης (εγκεφάλου) και μυϊκής δραστηριότητας.	Σκύβω, πιάνω, χειρίζομαι, λειτουργώ, εκτελώ, εκτείνω, χαλαρώνω, μικραίνω, τεντώνω, διακρίνω (με την αφή), και εκτελώ επιδέξια.

4.5. Συστάσεις για τη διαμόρφωση καλών μαθησιακών αποτελεσμάτων

Είναι συνήθης πρακτική να παρατίθενται τα μαθησιακά αποτελέσματα με τη χρήση της φράσης “Με την επιτυχή συμπλήρωση αυτής της ενότητας, οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει να είναι ικανοί να:” και ακολούθως να παρατίθενται τα μαθησιακά αποτελέσματα σε μορφή λίστας. Τα μαθησιακά αποτελέσματα θα πρέπει να εκφράζονται με σαφήνεια, σε απλές φράσεις, ώστε να είναι κατανοητά από όλους – εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενους και ενδιαφερόμενους φορείς. Αποφεύγεται η χρήση πολύπλοκων προτάσεων. Χρησιμοποιούνται σαφή και συγκεκριμένα ρήματα, όπως αυτά που προτείνονται στην ταξονομία του Bloom. Αποφεύγεται η χρήση διαφορετικών χρόνων για τα ρήματα: επιλέγεται μέλλοντας ή ενεστώτας, πχ «Οι καταρτιζόμενοι θα είναι ικανοί να» ή «Οι καταρτιζόμενοι είναι ικανοί να». Αποφύγετε ασαφείς προτάσεις όπως «Να εξοικειωθούν με» ή «Να κατανοήσουν» ή «Να γνωρίζουν». Αν κρίνεται απαραίτητο χρησιμοποιούνται περισσότερες από μια προτάσεις για να διασφαλιστεί η σαφήνεια των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Για τη συγγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων προτείνεται η προσέγγιση SMART

Συγκεκριμένα – Specific - Student-centered

Μετρήσιμα - Measurable

Προσανατολισμένα σε δράσεις - Action-oriented

Έμφαση στα αποτελέσματα - Results-driven

Προσαρμοσμένα σε συγκεκριμένα προγράμματα - Tailored to specific programs

Προτείνεται γενικά η συγγραφή 4-8 μαθησιακών αποτελεσμάτων ανά ενότητα. Αν έχουν συγγραφεί λιγότερα ή περισσότερα προτείνεται η αναθεώρηση της δομής των ενότητων. Τα μαθησιακά αποτελέσματα δεν μπορούν να είναι πολύ γενικά ή πολύ περιορισμένα.

Πίνακας 9: Λίστα ελέγχου για συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων

Λίστα ελέγχου

- Κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα αρχίζει με ενεργητικό ρήμα.

ECVET PERMIT, 2015-2016

- Δεν υπάρχουν όροι όπως γνωρίζω, κατανοώ, μαθαίνω, εξοικειώνομαι με, εκτίθεμαι σε
- Περιλαμβάνονται μαθησιακά αποτελέσματα από το πεδίο επιπέδων της ταξινόμιας του Bloom.
- Είναι παρατηρήσιμα και μετρήσιμα.
- Συνάδουν με τους στόχους και το περιεχόμενο της ενότητας.
- Είναι συμβατά με το επίπεδο EQF του επαγγελματικού προσόντος και του προγράμματος σπουδών.

4.6. Παραδείγματα - από παραδοσιακά προγράμματα σε μαθησιακά αποτελέσματα

Παρουσιάζονται δύο παραδείγματα από την διαδικασία μετατροπής των προγραμμάτων στο πλαίσιο του έργου ECVET Permit. Στο παράδειγμα 2 παρουσιάζεται η ενότητα πριν και μετά την μετατροπή σε μαθησιακά αποτελέσματα, όπου διακρίνεται η διαφορά στους στόχους του προγράμματος μετά τη διαμόρφωσή του σε μαθησιακά αποτελέσματα.

	Πριν τη διαμόρφωση	Μετά τη διαμόρφωση
AUTO-100 Μηχανές Εσωτερικής Καύσης I	<ul style="list-style-type: none"> • Απόκτηση γνώσεων σε διάφορους τύπους μηχανών εσωτερικής καύσης. • Γνώση διαφόρων υποσυστημάτων των μηχανών εσωτερικής καύσης. • Κατανόηση των φυσικών εννοιών και ποσοτήτων που χρειάζονται στο θέμα. • Εξοικείωση και εντοπισμός των βασικών τμημάτων της μηχανής μέσω εργαστηρίων. 	<p>Με την ολοκλήρωση της ενότητας ο καταρτιζόμενος θα είναι ικανός να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοεί τους Otto και Diesel κύκλους των μηχανών εσωτερικής καύσης 2. Περιγράφει τους διαφορετικούς τύπους χρονισμού βαλβίδων 3. Εντοπίζει τα κύρια τμήματα της μηχανής μέσω πρακτικών εργαστηρίων

Πηγή: Έργο ECVET Permit - Intercollege

Παράδειγμα 2: Μετατροπή ενότητας σε μαθησιακά αποτελέσματα

Στο παράδειγμα 3 παρουσιάζεται μια τροποποιημένη ενότητα με βάση το ECVET, όπου είναι εμφανής η διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και η κατηγοριοποίησή τους σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο καταρτιζόμενος αναμένεται να:

1. Κατανοεί τους Otto και Diesel κύκλους των μηχανών εσωτερικής καύσης	Γ	<ul style="list-style-type: none"> Περιγράφει τους διάφορους κύκλους λειτουργίας των μηχανών εσωτερικής καύσης (πετρελαιοκίνητων και βενζινοκίνητων) Περιγράφει τις δίχρονες και τετράχρονες μηχανές Κατανοεί τα διαγράμματα όγκου πίεσης
	Δ	<ul style="list-style-type: none"> Δ/Ε
	Ι	<ul style="list-style-type: none"> Δ/Ε
2. Περιγράφει τους διαφορετικούς τύπους χρονισμού βαλβίδων	Γ	<ul style="list-style-type: none"> Κατανοεί τις μεθόδους συστημάτων χρονισμού βαλβίδων (αλυσίδες, γρανάζια, ιμάντες) Κατανοεί τις μεταβλητές των συστημάτων χρονισμού βαλβίδων
	Δ	<ul style="list-style-type: none"> Εξάγει πληροφορίες από ένα διάγραμμα χρονισμού βαλβίδων
	Ι	<ul style="list-style-type: none"> Εκτελεί μετρήσεις και ρυθμίσεις βαλβίδων
3. Εντοπίζει τα κύρια τμήματα της μηχανής μέσω πρακτικών εργασιών	Γ	<ul style="list-style-type: none"> Εντοπίζει την ακριβή τοποθέτηση του κάθε τμήματος της μηχανής εσωτερικής καύσης
	Δ	<ul style="list-style-type: none"> Προσδιορίζει τα εργαλεία και τον εξοπλισμό που χρειάζεται για κάθε εργασία Εντοπίζει τα τμήματα που έχουν υποστεί φθορά και χρήζουν αντικατάστασης
	Ι	<ul style="list-style-type: none"> Αποσυναρμολογεί και συναρμολογεί μηχανή εσωτερικής καύσης Εκτελεί μετρήσεις κυβισμού στο εργαστήριο Υπολογίζει το αποτέλεσμα από μετακινήσεις ή αναδιάταξη τμημάτων της μηχανής Χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα λογισμικά προγράμματα για την αξιοποίηση ορθών/κατάλληλων μεθόδων συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης μηχανών

Πηγή: Έργο ECVET Permit – Intercollege

Παράδειγμα 3: Ορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων

4.7. Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με προγράμματα σπουδών και αξιολόγηση

Η εισαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων προϋποθέτει διαμορφώσεις στα αναλυτικά προγράμματα και τα προγράμματα σπουδών.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα διευκολύνουν την κατανόηση των επαγγελματικών προσόντων και ενισχύουν τη διασύνδεσή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επιπρόσθετα, τα μαθησιακά αποτελέσματα καθοδηγούν την ανάπτυξη του

ECVET PERMIT, 2015-2016

μαθησιακού περιεχομένου, των μεθόδων/τεχνικών μάθησης και των μεθόδων αξιολόγησης.

Στα προγράμματα ΕΕΚ είναι απαραίτητο να καθορίζονται οι μέθοδοι διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, στο πλαίσιο των ορισθέντων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι μέθοδοι αξιολόγησης δύναται να διαφέρουν ανάλογα με το μαθησιακό αποτέλεσμα που αξιολογείται. Τα ρήματα που χρησιμοποιούνται για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου αξιολόγησης. Αφού έχουν σχεδιαστεί τα αναλυτικά προγράμματα και τα προγράμματα κατάρτισης σε μαθησιακά αποτελέσματα, το επόμενο βήμα είναι ο καθορισμός των κριτηρίων και μεθόδων αξιολόγησης για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι εκπαιδευόμενοι έχουν επιτύχει στα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Ο Πίνακας 11 παρουσιάζει παραδείγματα δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και μάθησης με ανάλογες προτάσεις για αντίστοιχες μεθόδους.

Πίνακας 10: Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με μεθόδους μάθησης και αξιολόγησης

Μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες διδασκαλίας μάθησης	Αξιολόγηση και
Γνωστικό πεδίο (Επίδειξη: Γνώσης, κατανόησης, εφαρμογής, ανάλυσης, σύνθεσης, αξιολόγησης)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Συζητήσεις Εργαστηριακές εργασίες Κλινικές εργασίες Ομαδικές εργασίες	Τελική εξέταση ενότητας Εξέταση πολλαπλών επιλογών Δοκίμιο Έκθεση για εργαστηριακές εργασίες και έρευνες
Συναισθηματικό πεδίο (Ενσωμάτωση πεποιθήσεων, ιδεών και συμπεριφορών)	Σεμινάρια Παρουσιάσεις ομάδων	Συνέντευξη Πρακτική αξιολόγηση Παρουσίαση αφίσας Έρευνα πεδίου
Ψυχοκινητικό πεδίο (Απόκτηση/σωματικών φυσικών δεξιοτήτων)		Κλινική εξέταση Παρουσίαση Χαρτοφυλάκιο Απόδοση Εργασία σε έργα Παραγωγή τεχνουργήματος

Παρακάτω παρουσιάζεται παράδειγμα για καθορισμό αξιολόγησης μίας ενότητας ECVET.

Μέθοδος αξιολόγησης	Περιγραφή	Κριτήρια αξιολόγησης	Βαρύτητα για τελικό βαθμό
Τελική γραπτή εξέταση	Για το θεωρητικό μέρος οι καταρτιζόμενοι θα αξιολογηθούν βάσει γραπτής εξέτασης διάρκειας 3 ωρών.		
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Ο εκπαιδευτής μπορεί να διεξάγει μικρά τεστ (σωστό/λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης). Οι βαθμοί μετρούν στο τελικό αποτέλεσμα, αν εγγραφούν στη γραμματεία του ΙΕΚ		Καθορίζεται από τον εκπαιδευτή και ανακοινώνεται στους καταρτιζόμενους
Εργασίες	Ο εκπαιδευτής μπορεί να αναθέσει εργασίες στη βάση της ύλης του προγράμματος		Καθορίζεται από τον εκπαιδευτή και ανακοινώνεται στους καταρτιζόμενους

Πηγή: Έργο ECVET Permit – ΙΙΕΚ DELTA

Παράδειγμα 4: Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων

4.8. Απόδοση μονάδων ECVET

Η απόδοση των μονάδων ECVET συνήθως αποτελεί μέρος του σχεδιασμού των επαγγελματικών προσόντων και ενοτήτων, τα οποία αναπτύσσονται από την αρμόδια αρχή. Σε χώρες όπου εφαρμόζεται εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων, οι αρμόδιες αρχές αναπτύσσουν διαδικασίες για την μετατροπή των πιστωτικών μονάδων σε μονάδες ECVET. Η επίτευξη ενός επαγγελματικού προσόντος ή μιας ενότητας συνεπάγεται την απόδοση των σχετικών πιστωτικών μονάδων, άσχετα με τον χρόνο που χρειάστηκε για να επιτευχθούν.

Συνήθως η μεταφορά μίας ενότητας περιέχει και τη μεταφορά των αντίστοιχων μονάδων ECVET, ώστε να περιληφθούν στην αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα πάντα με τους ισχύοντες εθνικούς ή περιφερειακούς

ECVET PERMIT, 2015-2016

κανονισμούς. Η αποδοχή των μονάδων ECVET επαφίεται στην αρμόδια αρχή, αρκεί οι κανονισμοί και οι μεθοδολογίες να είναι διάφανοι και να διασφαλίζεται η ποιότητα της όλης διαδικασίας.

Προσόντα που έχουν αποκτηθεί μέσω της μη τυπικής ή άτυπης μάθησης, για τα οποία υπάρχει η αντίστοιχη τυπική μορφή μάθησης μπορούν να προσδιοριστούν και να συσχετιστούν, για σκοπούς απόδοσης μονάδων ECVET, εφόσον ισχύουν τα ίδια μαθησιακά αποτελέσματα.

Η απόδοση μονάδων ECVET γίνεται σε δύο φάσεις:

1. Απόδοση μονάδων ECVET στο σύνολο του επαγγελματικού προσόντος
2. Απόδοση μονάδων ECVET σε κάθε ενότητα.

Για κάθε προσόν, ως σημείο αναφοράς θεωρείται το αντίστοιχο πλαίσιο τυπικής μάθησης για σκοπούς απόδοσης βαθμών.

Από αυτούς τους συνολικούς βαθμούς, απονέμονται μονάδες ECVET για την κάθε ενότητα, σύμφωνα με το βάρος της σε σχέση με τον προσόν.

Για προσόντα για τα οποία δεν υπάρχει αντίστοιχο πλαίσιο τυπικής μάθησης, οι μονάδες ECVET απονέμονται βάσει υπολογισμών και σύγκρισης με συναφές προσόν για το οποίο υπάρχει αντίστοιχο πλαίσιο μάθησης.

Για την εδραίωση της συγκρισιμότητας των προσόντων, ο αρμόδιος οργανισμός συσχετίζει το επίπεδο του προγράμματος σπουδών με το αντίστοιχο επίπεδο EQF ή, αν εφαρμόζει, του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ή με τις ομοιότητες των μαθησιακών αποτελεσμάτων με αυτών του σχετικού επαγγελματικού πεδίου.

Για τον υπολογισμό της σχετικής βαρύτητας μιας ενότητας μαθησιακών αποτελεσμάτων, ισχύουν διάφορα κριτήρια:

- η σχετική σημασία των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απαρτίζουν μια ενότητα ως προς τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, την ανέλιξη σε ψηλότερα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων ή την κοινωνική ενσωμάτωση,
- η πολυπλοκότητα, το πεδίο εφαρμογής και ο όγκος των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε μια ενότητα,
- η προσπάθεια που απαιτείται από πλευράς καταρτιζόμενου για την επίτευξη των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της ενότητας.

Η σχετική βαρύτητα μιας ενότητας, η οποία είναι κοινή μεταξύ διάφορων επαγγελματικών προσόντων, όπως εκφράζεται σε μονάδες ECVET, μπορεί να διαφέρει σε κάθε επαγγελματικό προσόν.

Κωδικός	Τίτλος ενότητων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Σύνολο ωρών μάθησης	Βαθμοί ECVET
AUTO-100	Μηχανές εσωτερικής καύσης I	150	6

ECVET PERMIT, 2015-2016

Κωδικός	Τίτλος ενότητων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Σύνολο ωρών μάθησης	Βαθμοί ECVET
AUTO-110	Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά συστήματα οχημάτων	150	6
AUTO-200	Μηχανές εσωτερικής καύσης ΙΙ	150	6
AUTO-205	Τεχνολογία πετρελαιοκίνητων μηχανών	150	6
AUTO-220	Συστήματα μετάδοσης και προώθησης	150	6
AUTO-230	Συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού οχημάτων	150	6
AUTO-250	Συστήματα διεύθυνσης και ανάπτυξης	150	6
AUTO-260	Διαγνωστικά οχημάτων	150	6
AUTO-270	Συστήματα ηλεκτρονικής διεύθυνσης μηχανών και οχημάτων	150	6
AUTO-280	Συστήματα πέδησης	150	6
		1500	60
Note:	Όλες οι ενότητες Επιπέδου 5 στο Intercollege είναι διάρκειας 15 εβδομάδων και 150 ωρών μάθησης, περιλαμβανομένων ωρών διδασκαλίας και εργασιών, όπως δράσεις και εργασίες που πρέπει να διεκπεραιώσουν οι καταρτιζόμενοι στις 15 εβδομάδες, περιλαμβανομένων και των επίσημων εξετάσεων (ενδιάμεσων και τελικών). Το Intercollege αξιοποιεί τη φόρμουλα 1 πιστωτική μονάδα ECVET = 25 ώρες μάθησης		

Πηγή : Έργο ECVET Permit - Intercollege

Παράδειγμα 5: Κατανομή βαθμών ECVET

Κωδικός	Τίτλος ενότητων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Ώρες θεωρίας	Ώρες εργαστηρίων	Βαθμοί ECVET
1	Οργάνωση, λειτουργία και ασφάλεια εργαστηρίου – περιβάλλον	30		3
2	Ηλεκτροτεχνολογικά και ηλεκτρονικά συστήματα	45	45	9
3	Μηχανολογικό σχέδιο		45	4.5
4	Εφαρμοσμένη μηχανική	30	60	9
5	Πρακτική εργασία στο πεδίο εξειδίκευσης		180	18
6	Δομή και λειτουργία των μονάδων του υπολογιστή	30	45	7.5
7	Συστήματα ισχύος	45	45	9
8	Συστήματα μετάδοσης	45	45	9

ECVET PERMIT, 2015-2016

9	Θεωρία και συστήματα επικοινωνίας δικτύου	30	30	6
10	Λειτουργία, συντήρηση και επιδιόρθωση οχημάτων	30	75	10.5
11	Λειτουργία, συντήρηση και επιδιόρθωση μοτοσυκλετών	30	60	9
12	Ηλεκτρικά συστήματα	30	45	7.5
13	Διαγνωστικά οχημάτων		90	9
14	Διαγνωστικά μοτοσυκλετών		60	6
15	Δυναμική οχήματος Vehicle dynamics	30		3
	Εργασιακή πείρα – 6 μήνες			30
Σύνολο		375	825	120
Σημείωση	<p>Όλα τα προγράμματα σπουδών μεταλλουργικής αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης (IEK) έχουν διάρκεια δύο ετών και τεσσάρων εξαμήνων (1200 συνολικές ώρες επαφής) συν 6 μήνες τοποθέτηση στη βιομηχανία για απόκτηση εργασιακής πείρας.</p> <p>Απονέμονται 150 βαθμοί ECVET, που αντιστοιχούν σε 2,5 έτη πλήρους φοίτησης με τη φόρμουλα 1 πιστωτική μονάδα ECVET = 10 ώρες επαφής, ενώ 30 βαθμοί ECVET απονέμονται για την εργασιακή πείρα.</p>			

Πηγή: Έργο ECVET Permit – ΠΕΚ DELTA

Παράδειγμα 6: Κατανομή βαθμών ECVET

4.9. Κριτήρια διασφάλισης ποιότητας για τη διαδικασία μετατροπής

Η μετατροπή των προγραμμάτων σπουδών ΕΕΚ βασίζεται στις αρχές της διασφάλισης ποιότητας με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών σε διαφορετικούς ρόλους:

Εκπαιδευτές ΕΕΚ και σχεδιαστές αναλυτικών προγραμμάτων αναλαμβάνουν την αναθεώρηση των προγραμμάτων ΕΕΚ και την ανάπτυξη των ενοτήτων.

Οι ειδικοί ECVET αναλαμβάνουν να διασφαλίσουν την εφαρμογή των αρχών του ECVET και τη διαφάνεια της διαδικασίας μετατροπής.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη αναλαμβάνουν την αναθεώρηση των προγραμμάτων ΕΕΚ και επικυρώνουν τη συσχέτισή τους με τη βιομηχανία.

4.10. Αναθεώρηση από ειδικούς ECVET

Στόχος: Η διασφάλιση ότι οι τροποποιημένες ενότητες πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύστασης για το ECVET.

Συστήνεται η δειγματοληπτική αναθεώρηση των τροποποιημένων ενότητων από ειδικούς ECVET.

Η αναθεώρηση περιλαμβάνει τυπικό έλεγχο ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των αρχών του ECVET και ότι οι τροποποιημένες ενότητες περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες:

- Τίτλος ενότητας
- Τίτλος προγράμματος ΕΕΚ
- Συσχέτιση ενότητας με το Επίπεδο EQF
- Συσχέτιση ενότητας με το Επίπεδο του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
- Πιστωτικές μονάδες ECVET που αποδίδονται στην ενότητα
- Μαθησιακά αποτελέσματα που περιέχονται στην ενότητα
- Διαδικασίες και κριτήρια αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Βαθμοί ECVET που αποδίδονται στην ενότητα
- Διάρκεια ισχύος της ενότητας, όπου εφαρμόζει

Για την ποιοτική αξιολόγηση των τροποποιημένων ενότητων, προτείνονται τα ακόλουθα ποιοτικά κριτήρια:

1. Ορολογία που χρησιμοποιείται για τα μαθησιακά αποτελέσματα

- Ανάλυση σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες
- Χρήση περιγραφικών δεικτών του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, όπου εφαρμόζει, και συσχέτιση με το EQF.
- Χρήση μαθησιακών αποτελεσμάτων και διδακτικών στόχων.
- Διαμόρφωση μαθησιακών αποτελεσμάτων με την προσέγγιση SMART: Συγκεκριμένα – Specific - Student-centered, Μετρήσιμα – Measurable, Προσανατολισμένα σε δράσεις - Action-oriented, Έμφαση στα αποτελέσματα - Results-driven, Προσαρμοσμένα σε συγκεκριμένα προγράμματα - Tailored to specific programs
- Κατανοητά από εκπαιδευτές/εκπαιδευόμενους/ενδιαφερόμενα μέρη
- Αποφυγή γενικών ή περιορισμένων εννοιών
- Χρήση συγκεκριμένων και σαφών ρημάτων, όπως αυτά που προτείνονται στην ταξινόμια του Μπλουμ.
- Χρήση ενός ρήματος για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα.
- Συνέπεια στους χρόνους των ρημάτων.
- Αποφυγή ασαφών εννοιών, όπως εξοικείωση με, κατανόηση των, επίδειξη γνώσης των.

2. Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με τεχνικές διδασκαλίας

Οι επιλεγόμενες τεχνικές διδασκαλίας πρέπει να είναι σχετικές με τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως διαλέξεις και παρουσιάσεις για γνωστικές δεξιότητες, εργαστηριακές εργασίες για χειρονακτικές δεξιότητες, εργασία σε έργα για απόκτηση ικανοτήτων.

3. Διασύνδεση μαθησιακών αποτελεσμάτων με μεθόδους αξιολόγησης

Οι επιλεγόμενες μέθοδοι αξιολόγησης πρέπει να είναι σχετικές με τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως εξετάσεις, προφορικές εξετάσεις για αξιολόγηση γνωστικών δεξιοτήτων, παρακολούθηση για αξιολόγησης χειρονακτικών δεξιοτήτων, εργασίες για αξιολόγηση ικανοτήτων.

ECVET PERMIT, 2015-2016

4. Διασφάλιση ποιότητας των μεθόδων αξιολόγησης

Αξιολόγηση της διαδικασίας αναθεώρησης των μεθόδων αξιολόγησης και κατά πόσο αυτές είναι κατάλληλες για μία κοινοπραξία ECVET.

5. Υπολογισμός μονάδων ECVET.

Αξιολόγηση κατά πόσο υπάρχει καταγραφή της διαδικασίας μετατροπής που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των μονάδων ECVET και κατά πόσο είναι κατάλληλη για μία κοινοπραξία ECVET.

Στο παράρτημα 3 παρατίθεται πρότυπο εντύπου για την αναθεώρηση των ενοτήτων των προγραμμάτων ECVET, από ειδικούς ECVET.

4.11. Αναθεώρηση από ενδιαφερόμενα μέρη

Στόχος: Διασφάλιση ότι οι τροποποιημένες ενότητες σχετίζονται με τη βιομηχανία.

Προτείνεται η δειγματοληπτική αναθεώρηση των τροποποιημένων ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων, από εκπροσώπους της βιομηχανίας, αρχές επαγγελματικών προσόντων ή ειδικούς του τομέα. Τα κριτήρια αξιολόγησης για τη σχετική αναθεώρηση είναι τα ακόλουθα:

- Επίπεδο ικανοποίησης των ενδιαφερόμενων μερών με τις τροποποιημένες ενότητες
- Συνάφεια των τροποποιημένων ενοτήτων με τα σχετικά επαγγελματικά προσόντα
- Συνάφεια των τροποποιημένων προγραμμάτων σπουδών με τις ανάγκες της βιομηχανίας

Η αναθεώρηση από τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να διεξαχθεί μέσω ερωτηματολογίων ή ομάδων εστίασης (focus group). Στο έργο ECVET Permit η αναθεώρηση των τροποποιημένων προγραμμάτων ΕΕΚ αποτέλεσε κύρια αρμοδιότητα των ΕΣΕ.

Κεφάλαιο 5. Μεταφορά και συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Η διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης περιλαμβάνει τη φάση προετοιμασίας, τη φάση κινητικότητας και τη φάση παρακολούθησης. Οι συνεργαζόμενοι οργανισμοί κατέχουν διακριτούς ρόλους και αρμοδιότητες στη διαδικασία μεταφοράς και συσσώρευσης ECVET.

Φάση προετοιμασίας

Κατά τη φάση προετοιμασίας οι εταίροι ECVET αναμένεται να αποφασίσουν τους όρους και προϋποθέσεις της μεταφοράς ECVET και να αναπτύξουν τα απαραίτητα έντυπα για τη φάση της εφαρμογής.

Οι εταίροι θα πρέπει να διαμορφώσουν και να συμφωνήσουν τα χαρακτηριστικά της μεταφοράς ECVET (επιλεγμένα προσόντα, ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, μεθόδους αξιολόγησης, καταγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων, επικύρωση, μεταφορά και συσσώρευση). Οι συνεργαζόμενοι οργανισμοί μίας κοινοπραξίας ECVET είναι απαραίτητο να κατανοούν πλήρως τις προϋποθέσεις μεταφοράς στο πλαίσιο του ECVET, καθώς και των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας σε κάθε οργανισμό ώστε να υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη. Οι όροι της συμφωνίας της κοινοπραξίας ECVET καταγράφονται στο Μνημόνιο Συναντίληψης.

Στο Παράδειγμα 7 παρουσιάζεται μια συνολική σύγκριση των ενοτήτων δύο διαφορετικών οργανισμών, οι οποίες θα ενταχθούν στη διαδικασία μεταφοράς στο πλαίσιο του ECVET.

ΜCAST	ΠΕΚ DELTA
Τίτλος ενότητας: Ηλεκτρική τεχνολογία	Τίτλος ενότητας: Ηλεκτροτεχνολογία και εφαρμογές
MA1: Προσδιορίζει τη συμπεριφορά απλών κυκλωμάτων DC και εκτελεί βασικούς υπολογισμούς σε σειρές και σειρές παράλληλων κυκλωμάτων DC εφαρμόζοντας τις ορθές μονάδες.	MA1: Αναγνωρίζει, περιγράφει και εφαρμόζει πρακτικά τις βασικές αρχές ηλεκτρισμού.
MA2: Απαριθμεί τις αρχές του στατικού ηλεκτρισμού και τις εφαρμόζει σε ηλεκτρικές συσκευές όπως πυκνωτές και εξετάζει τις αρχές των μαγνητών κατά πόσο οι ιδιότητές τους χρησιμοποιούνται στην ανάπτυξη των αρχών των κινητήρων και γεννητριών.	MA2: Περιγράφει τις βασικές μεθόδους υπολογισμού παθητικής τάσης, έντασης, αντίστασης και ισχύος σε κυκλώματα χαμηλής ισχύος.
MA3: Εντοπίζει τις επιδράσεις εφαρμογής κυκλωμάτων AC σε σειρές κυκλωμάτων, παθητικών ηλεκτρικών εξαρτημάτων, διεξάγοντας υπολογισμούς περιλαμβανομένης της χρήσης διαγράμματος φάσεων.	MA3: Υπολογίζει τα ηλεκτρικά μεγέθη και επιλύει προβλήματα σε απλά κυκλώματα DC και AC.

ECVET PERMIT, 2015-2016

Παράδειγμα 7: Συσχέτιση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Σε δεύτερο στάδιο, καθορίζονται και οργανώνονται οι διαδικασίες για την κινητικότητα. Αυτές περιλαμβάνουν τον εντοπισμό των ατόμων, των στόχων, της διάρκειας των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την κινητικότητα. Σε περίπτωση που δεν πρόκειται για διακρατική κινητικότητα, αλλά για κινητικότητα εντός μιας χώρας τότε οι διαδικασίες αφορούν μόνο τα άτομα και τη διάρκεια των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την μεταφορά στο πλαίσιο του ECVET. Σε αυτή τη φάση της προετοιμασίας υπογράφεται η Συμφωνία Μάθησης μεταξύ των συνεργαζόμενων οργανισμών και του καταρτιζόμενου για κάθε μεταφορά.

Διακρατική κινητικότητα

Κατά τη φάση της κινητικότητας, ο καταρτιζόμενος συμμετέχει σε μαθησιακές δραστηριότητες στη χώρα φιλοξενίας με βάση τους όρους που καθορίζονται στο Μνημόνιο Συναντίληψης και τη Συμφωνία Μάθησης. Η δραστηριότητες μάθησης μπορεί να περιλαμβάνουν παρακολούθηση προγράμματος τυπικής ή μη τυπικής μάθησης, απόκτηση εργασιακής πείρας, εθελοντική εργασία ή δραστηριότητες άτυπης μάθησης. Τα αποκτούμενα μαθησιακά αποτελέσματα από την κινητικότητα αξιολογούνται από τον οργανισμό φιλοξενίας, με την αξιοποίηση κοινά αποδεκτών μεθόδων αξιολόγησης.

Με την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων μάθησης και της αξιολόγησης του καταρτιζόμενου, ετοιμάζεται η Αναλυτική Βαθμολογία. Στις περιπτώσεις διακρατικής κινητικότητας το Europass Mobility αποτελεί ένα κοινώς αποδεκτό έγγραφο ως Αναλυτική Βαθμολογία.

Κινητικότητα μεταξύ οργανισμών

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η κινητικότητα δεν είναι διακρατική, αλλά μεταξύ οργανισμών εντός της ίδιας χώρας. Δηλαδή μεταξύ διαφορετικών παρόχων ΕΕΚ (πχ μεταξύ παρόχων ΕΕΚ μη τυπικής και τυπικής μάθησης) ή μεταξύ ενός παρόχου ΕΕΚ και ενός εργοδότη ή μεταξύ ενός παρόχου ΕΕΚ και ενός ΜΚΟ. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο καταρτιζόμενος, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, μετέχει στις δραστηριότητες του οργανισμού υποδοχής, αποκτά μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία αξιολογούνται, επικυρώνονται, αναγνωρίζονται και συσσωρεύονται για σκοπούς απόκτησης ενός προσόντος. Τα αποκτούμενα μαθησιακά αποτελέσματα καταγράφονται στην Αναλυτική Βαθμολογία.

Φάση παρακολούθησης

Με την ολοκλήρωση της φάσης κινητικότητας, τα αποκτούμενα μαθησιακά αποτελέσματα επικυρώνονται και αναγνωρίζονται από τον οργανισμό προέλευσης, με βάση την αξιολόγηση και τη συμπλήρωση της Αναλυτικής Βαθμολογίας.

Η φάση παρακολούθησης μπορεί να περιλαμβάνει αξιολόγηση και ανατροφοδότηση της διαδικασίας μεταφοράς στο πλαίσιο του ECVET, με τη χρήση διαφορετικών μεθόδων και εργαλείων, όπως ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, συνέντευξη και απολογιστική συζήτηση.

5.1. Έγγραφα ECVET

5.1.1. Μνημόνιο Συναντίληψης (Memorandum of Understanding (MoU))

Το Μνημόνιο Συναντίληψης (MoU) αποτελεί το πλαίσιο συνεργασία μεταξύ των παρόχων EEK που μετέχουν σε κοινοπραξία ECVET.

Το Μνημόνιο Συναντίληψης στοχεύει στην εδραίωση αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των εταίρων που μετέχουν στην κινητικότητα ή/και στην επικύρωση, μεταφορά, αναγνώριση και συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν μέσω διαφορετικού παρόχου EEK. Στο Μνημόνιο Συναντίληψης οι συνεργαζόμενοι εταίροι αποδέχονται αντίστοιχα τα κριτήρια και διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας, αξιολόγησης, επικύρωσης και αναγνώρισης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για σκοπούς μεταφοράς πιστωτικών μονάδων ECVET. Το Μνημόνιο Συναντίληψης προσδιορίζει τους παρόχους EEK, τα προγράμματα σπουδών και τα αντίστοιχα προσόντα. Το Μνημόνιο Συναντίληψης έχει ισχύ ενός έτους και ανανεώνεται με τη συναίνεση των συμβαλλομένων μερών. Στο Παράρτημα 4 παρουσιάζεται παράδειγμα Μνημονίου Συναντίληψης που ετοιμάστηκε για το έργο ECVET Permit.

Το Μνημόνιο Συναντίληψης που παρουσιάζεται περιλαμβάνει, ως Παράρτημα, στοιχεία του πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των δύο παρόχων EEK που θεωρούνται σημαντικά για την οικοδόμηση κοινής κατανόησης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης:

- Αναθεώρηση προγραμμάτων EEK – Περιγραφή της διαδικασίας αναθεώρησης των προγραμμάτων EEK, της συχνότητας αναθεώρησης των προγραμμάτων, τους συμμετέχοντες στην αναθεώρηση, τον αρμόδιο για την έγκριση των προγραμμάτων και τις ισχύουσες διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας.
- Υπολογισμός των μονάδων ECVET – περιγραφή του τρόπου υπολογισμού των βαθμών ECVET.
- Υπολογισμός των ωρών μάθησης – περιγραφή του τρόπου υπολογισμού των συνολικών ωρών μάθησης σε σχέση με τις ώρες επαφής.
- Μέθοδοι αξιολόγησης – συνολική περιγραφή και λεπτομερής παράθεση πληροφοριών για τις μεθόδους αξιολόγησης του κάθε παρόχου EEK.
- Διασφάλιση ποιότητας οργανισμού – σύντομη παράθεση πληροφοριών για το σύστημα διασφάλισης ποιότητας σχετικά με τη διδασκαλία και την αξιολόγηση των καταρτιζομένων, που είναι σημαντικά για την οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

5.1.2. Συμφωνία Μάθησης (Learning Agreement (LA))

Η Συμφωνία Μάθησης καθορίζει τις λεπτομέρειες της κινητικότητας κάθε καταρτιζόμενου (είτε γεωγραφικής, είτε μεταξύ οργανισμών ίδιας χώρας): προσδιορισμός των παρόχων EEK και του καταρτιζόμενου, της διάρκειας της κινητικότητας, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και τους βαθμούς ECVET, την καθορισμένη μέθοδο αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η Συμφωνία Μάθησης ισχύει για τη συγκεκριμένη κινητικότητα και διεξάγεται βάσει των όρων του Μνημονίου Συναντίληψης.

ECVET PERMIT, 2015-2016

5.1.3 Αναλυτική Βαθμολογία

Η Αναλυτική Βαθμολογία καταγράφει τα μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτήθηκαν κατά την κινητικότητα στο πλαίσιο του ECVET. Η Αναλυτική Βαθμολογία εκδίδεται από τον οργανισμό υποδοχής μετά την απόκτηση και αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Παρέχει πληροφορίες για το πρόγραμμα ΕΕΚ, τα αποκτούμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα αποτελέσματα αξιολόγησης και άλλες πληροφορίες που είναι σημαντικές για την επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Στο Παράρτημα 5 παρατίθενται οι Αναλυτικές Βαθμολογίες που χρησιμοποιήθηκαν στο έργο ECVET Permit.

5.1.4. Μεταφορά ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο πλαίσιο του ECVET, ο οργανισμός υποδοχής αξιολογεί τα μαθησιακά αποτελέσματα και απονέμει πιστωτικές μονάδες στον καταρτιζόμενο. Οι μέθοδοι αξιολόγησης θα πρέπει να συμφωνηθούν πριν την κινητικότητα, σε συνεργασία με τον οργανισμό προέλευσης. Η αξιολόγηση μπορεί να αποτελείται από διάφορους τύπους, όπως διαμορφωτική, αθροιστική με τη χρήση διαφόρων μεθόδων. Με την επιτυχή συμπλήρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων οι αντίστοιχοι βαθμοί ECVET καταγράφονται στην Αναλυτική Βαθμολογία.

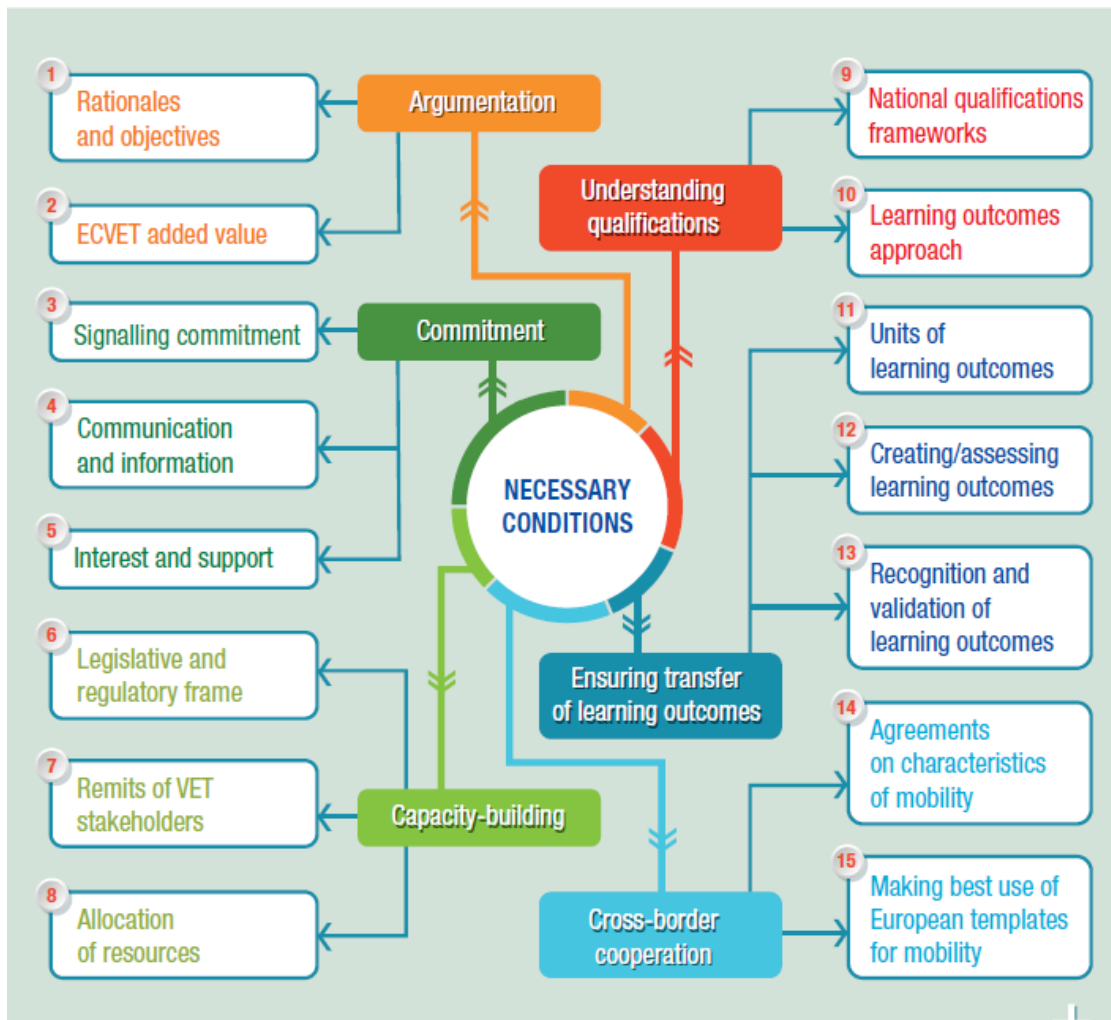
Με βάση την Αναλυτική Βαθμολογία, ο οργανισμός προέλευσης επικυρώνει τις πιστωτικές μονάδες, ως απόδειξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων του καταρτιζομένου, και αναγνωρίζει τα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν αποκτηθεί. Η αναγνώριση αυξάνει την απονομή των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των αντίστοιχων μονάδων ECVET, με βάση τους κανονισμούς του συστήματος επαγγελματικών προσόντων του οργανισμού προέλευσης.

Η επικύρωση και αναγνώριση από τον οργανισμό προέλευσης βασίζονται στην επιτυχή αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων από πλευράς οργανισμού υποδοχής, με βάση τις συμφωνηθείσες διαδικασίες και τα κριτήρια διασφάλισης ποιότητας.

Κεφάλαιο 6. Ανταλλαγή εμπειριών και συστάσεις

Είναι εποικοδομητικό να γίνει αναφορά στις προκλήσεις που προέκυψαν στο πλαίσιο του έργου και στον τρόπο που ξεπεράστηκαν (ή δεν ξεπεράστηκαν). Κάποιες προκλήσεις πιθανόν να είναι γνώριμες και σε άλλους παρόχους ΕΕΚ καθώς αφορούν θεσμικά ή οργανωτικά εμπόδια. Άλλες μπορεί να αφορούν την κουλτούρα ενός οργανισμού και την αφοσίωση και συντονισμένες προσπάθειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του ECVET, από τη σύλληψη των ιδεών μέχρι την υλοποίησή τους.

Στο διάγραμμα 9 παρουσιάζονται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ECVET, όπως έχουν καταγραφεί από το CEDEFOP. Λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω προϋποθέσεις, παρατίθενται τα διδάγματα από την εφαρμογή του έργου ECVET Permit.

Πηγή: Cedefop

Διάγραμμα 9: Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ECVET

ECVET PERMIT, 2015-2016

6.1. Διδάγματα

Η ομάδα της Κύπρου απαρτιζόταν από το Intercollege, το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ), οι οποίοι συνεργάστηκαν με επαγγελματικούς συνδέσμους και καταρτιζόμενους. Το έργο ECVET Permit αποτέλεσε μια μοναδική ευκαιρία για δημιουργία κοινής κατανόησης της αξίας της μεθοδολογίας ECVET, καθώς και για τη δημιουργία εργαλείων που θα υποβοηθήσουν στη δημιουργία γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ της μη τυπικής και τυπικής μάθησης στην Κύπρο.

Με αφορμή τη συμμετοχή τους στο έργο, το ΚΕΠΑ αποφάσισε να υιοθετήσει τη μεθοδολογία του ECVET PERMIT για τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων κατάρτισής τους, που θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- Αξιοποίηση μαθησιακών αποτελεσμάτων για την ανάπτυξη των αναλυτικών προγραμμάτων
- Ενίσχυση της σαφήνειας στην περιγραφή των μεθόδων αξιολόγησης – ορισμός επιπέδων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων
- Ευθυγράμμιση προγραμμάτων – συσχέτιση προγραμμάτων ΕΕΚ με το EQF, καθώς και τα εθνικά επαγγελματικά προσόντα
- Συνεχής ευθυγράμμιση με τη βιομηχανία – αξιοποίηση ΕΣΕ καθώς και Τομεακών Συμβουλευτικών Επιτροπών για τη διασύνδεση των προγραμμάτων με τις ανάγκες της βιομηχανίας.

Το ΙΕΚ DELTA συνεργάστηκε με επαγγελματικούς συνδέσμους και ειδικούς στη βιομηχανία σε μια ιδιαίτερα απαιτητική διαδικασία. Απόκτησε εις βάθος γνώση της αξίας και της μεθοδολογίας του ECVET, καθώς και πρακτικές δεξιότητες στις τεχνικές πτυχές της εφαρμογής του.

Το MCAST είχε προηγούμενη εμπειρία στην εφαρμογή του ECVET. Παρ' όλα αυτά, κατά την υλοποίηση του έργου παρουσιάστηκαν διάφοροι περιορισμοί στον σχεδιασμό και χαρτογράφηση των προγραμμάτων σπουδών που έπρεπε να ληφθούν υπόψη. Οι σχεδιαστές των προγραμμάτων δεν πρέπει μόνο να διαθέτουν εμπειρία στον τομέα σπουδών του προγράμματος, αλλά και δεξιότητες στην ανάπτυξη αναλυτικών προγραμμάτων, για σκοπούς σχεδιασμού προγραμμάτων που να μπορούν να τύχουν μεταφοράς, στο σωστό επίπεδο, με συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα που να μπορούν να αξιολογηθούν και να επικυρωθούν.

Η ύπαρξη προτύπων για το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνέβαλε στη σύγκληση, από πλευράς εταίρων, σε κοινές μεθόδους ανάπτυξης του περιεχομένου των προγραμμάτων τους, ενώ παράλληλα υπήρξε κατανόηση και σεβασμός στους περιορισμούς που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία χαρτογράφησης.

6.2. Προκλήσεις και συστάσεις

Στην πράξη, υπάρχουν διάφορες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ώστε να οι πάροχοι ΕΕΚ να είναι σε θέση να προχωρήσουν σε μεταφορά στο πλαίσιο του ECVET:

- Αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν ολοκληρώσει τα Εθνικά Πλαίσια Προσόντων. Κάποιες έχουν μερικούς ανεπτυγμένα Εθνικά Πλαίσια

ECVET PERMIT, 2015-2016

Προσόντων (μόνο για ΕΕΚ ή για κάποια επίπεδα του EQF), κάποιες έχουν περιλάβει μόνο προσόντα της τυπικής μάθησης.

- Η πλειοψηφία των Εθνικών Πλαισίων Προσόντων αξιοποιούν την προσέγγιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, αλλά δεν έχουν όλα δομηθεί σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, συμβατών με τη διαδικασία του ECVET.
- Υπάρχουν εννοιολογικές διαφορές μεταξύ διαφόρων πλαισίων και συγκεκριμένα στον ορισμό και την ερμηνεία των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που πηγάζουν από τα διαφορετικά συστήματα εκπαίδευσης.
- Οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων δεν είναι εύκολα συγκρίσιμες μεταξύ χωρών, καθώς κάποιες χώρες σχεδιάζουν μεγαλύτερες ενότητες ενώ άλλες μικρότερες.

Το έργο ECVET PERMIT αντιμετώπισε αρκετές προκλήσεις από την αρχή της υλοποίησης, το 2015. Η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν να κατανοήσουν όλοι οι εταίροι τη μεθοδολογία ECVET, περιλαμβανομένων και των τεχνικών προδιαγραφών και συστατικών. Συγκεκριμένα, η υιοθέτηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων υπήρξε αρκετά απαιτητική διαδικασία, ειδικότερα για παρόχους ΕΕΚ των οποίων τα αναλυτικά προγράμματα ήταν διαμορφωμένα με την παραδοσιακή προσέγγιση.

Πρόσθετα, σε χώρες εταίρους, όπως η Κύπρος, το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων κατά την υλοποίηση του έργου δεν είχε ακόμη συσχετιστεί με το EQF και υιοθετηθεί, ενώ ο μηχανισμός αναγνώρισης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί. Οι εταίροι της Κύπρου αντιμετώπισαν δυσκολίες στην εφαρμογή του ECVET και στο σχεδιασμό των μαθησιακών αποτελεσμάτων, λόγω της απουσίας των προαναφερθέντων εργαλείων. Ως εκ τούτου, υπήρξε αναγκαία η σύσταση των ΕΣΕ, ώστε να διασφαλιστεί η διασύνδεση των μαθησιακών αποτελεσμάτων με τις ανάγκες της βιομηχανίας.

Η έλλειψη γνώσης για το ECVET από τη βιομηχανία στην Κύπρο και την Ελλάδα αποτελεί πρόκληση. Οι εταίροι χρειάστηκε να ενημερώσουν σχετικά τους συμμετέχοντες και ειδικότερα τα μέλη των ΕΣΕ. Από την άλλη, η έλλειψη γνώσης αποτέλεσε ευκαιρία για τους εταίρους να ενεργήσουν ως πρωτοπόροι στην εφαρμογή του ECVET.

Στην Κύπρο, σύμφωνα με τους αρμόδιους, αναμένεται σύντομα η υιοθέτηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Η έλλειψη του αποτέλεσε μειονέκτημα για τους εταίρους της Κύπρου, καθώς δεν υπήρχε επίσημο σημείο αναφοράς για τη διαδικασία χαρτογράφησης. Προς το παρόν λειτουργεί το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ), στο οποίο βασίζονται τα προγράμματα του ΚΕΠΑ, ενώ τα προγράμματα του Intercollege είναι ψηλότερου επιπέδου.

Το MCAST ανέφερε δυο θέματα που αποτέλεσαν εμπόδιο στη διαδικασία χαρτογράφησης:

Το πρώτο ήταν η διαφορετικές προδιαγραφές εργασίας/επαγγελματικά πρότυπα μεταξύ των εταίρων οργανισμών/χωρών. Για παράδειγμα, αν ένας μηχανικός σε μια χώρα επιτρέπεται να επιλύει μέτρια ηλεκτρικά προβλήματα, ενώ σε άλλη χώρα τέτοια προβλήματα αμέσως ανατίθενται σε ηλεκτρολόγο, τότε οι προδιαγραφές εργασίας ενός μηχανικού διαφέρουν στις δύο χώρες. Αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι τα σχετικά προγράμματα είναι διαφορετικού επιπέδου, αλλά διαφορετικού

ECVET PERMIT, 2015-2016

περιεχομένου, γεγονός που συνδέεται με το δεύτερο εμπόδιο που παρουσιάστηκε. Λόγω των διαφορών, το δεύτερο εμπόδιο που παρουσιάστηκε ήταν το γεγονός ότι οι εταίροι/πάροχοι ΕΕΚ χρειάστηκε να προσθέσουν/αφαιρέσουν ή να συνδυάσουν/διαχωρίσουν ενότητες των προγραμμάτων σπουδών. Αυτές οι ενέργειες ήταν πολύπλοκες και η εκτέλεσή τους απαιτούσε συντονισμένη προσπάθεια και την έγκριση των αντίστοιχων αρμοδίων των παρόχων.

Γλωσσάριο

‘Προσόν’: το επίσημο αποτέλεσμα διαδικασίας αξιολόγησης και πιστοποίησης, το οποίο προκύπτει όταν το αρμόδιο ίδρυμα διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.

‘Πρόγραμμα ΕΕΚ’: το πρόγραμμα ΕΕΚ αναφέρεται σε ένα σύνολο δομημένων δραστηριοτήτων μάθησης, περιεχομένου ή/και μεθόδων που εφαρμόζονται για την επίτευξη συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων, που οδηγεί σε πιστοποίηση μετά από διαδικασία αξιολόγησης για την απόκτηση προσόντος.

‘Ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων’: συστατικό στοιχείο ενός επαγγελματικού προσόντος, που αποτελείται από ένα συνεκτικό σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν.

‘Πιστωτική μονάδα μαθησιακών αποτελεσμάτων’: σύνολο μαθησιακών αποτελεσμάτων ενός τόμου, που έχουν αξιολογηθεί και τα οποία μπορούν να συσσωρευτούν για την απόκτηση επαγγελματικού προσόντος ή να μεταφερθούν σε άλλα μαθησιακά προγράμματα ή επαγγελματικά προσόντα.

‘Βαθμοί ECVET’: η αριθμητική έκφραση της συνολικής βαρύτητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επαγγελματικό προσόν και της σχετικής βαρύτητας των ενοτήτων σε σχέση με το επαγγελματικό προσόν.

‘Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων’: μέθοδοι και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο ο εκπαιδευμένος έχει όντως αποκτήσει τις συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

‘Πιστοποίηση μαθησιακών αποτελεσμάτων’: η διαδικασία με την οποία επιβεβαιώνεται ότι ορισμένα αξιολογημένα μαθησιακά αποτελέσματα που έχει επιτύχει ο εκπαιδευόμενος αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα τα οποία είναι δυνατόν να απαιτηθούν για ενότητα ή επαγγελματικό προσόν.

‘Αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων’: η διαδικασία επίσημης επικύρωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν, με τη χορήγηση τίτλων ενοτήτων ή επαγγελματικών προσόντων.

‘Αρμόδιο ίδρυμα’: ίδρυμα αρμόδιο για τον σχεδιασμό και τη χορήγηση επαγγελματικών προσόντων ή για την αναγνώριση ενοτήτων ή την εκτέλεση άλλων λειτουργιών που συνδέονται με το ECVET, όπως η απονομή βαθμών ECVET σε επαγγελματικά προσόντα και ενότητες, η αξιολόγηση, η πιστοποίηση και η αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους κανόνες και τις πρακτικές των συμμετεχουσών χωρών.

‘Μαθησιακά αποτελέσματα’: η περιγραφή όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας και τα οποία ορίζονται υπό μορφή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να περιγραφεί ως μια μορφή “ήπιας” νομοθεσίας. Είναι μια μορφή διακυβερνητικής χάραξης πολιτικής που δεν καταλήγει σε δεσμευτικά νομοθετικά μέτρα από την ΕΕ

και δεν απαιτεί από τις χώρες να εισάγουν ή να τροποποιήσουν νομοθεσίες. Ορισμός από EUR-Lex.

Ακρωνύμια

Ακρωνύμια	
EQF	European Qualification Framework
ECVET	European Credit transfer system for Vocational Education and Training
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΕΣΕ	Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή
ΜΑ	Μαθησιακά Αποτελέσματα

Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

Βιβλιογραφία

Bjornavold Jens; Le Mouillour Isabelle. (2009). *Learning outcomes in validation and credit systems*. European Journal of vocational training No 48-2009/3. Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/EJVT48_en.pdf [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2008). *Terminology of European education and training policy, a selection of 100 key terms*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2009a). *European guidelines for validating non formal and informal learning*. Brussels. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4054_en.pdf [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2009b). *The shift to learning outcomes, policies and priorities in Europe*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. (Cedefop Reference Series; 72) Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3054_en.pdf [cited 25.7.2016].

Cedefop (2010). *Learning outcomes approaches in VET Curricula: a comparative analysis of nine European countries*. Publication Office of the European Union, Luxembourg.

Cedefop (2012). *Necessary conditions for ECVET implementation*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Available from Internet: <http://www.cedefop.europa.eu/node/11836> [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2015). *National qualifications frameworks developments in Europe*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Available from Internet: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/4137> [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2016) *ECVET in Europe. Monitoring report 2015*. Luxembourg: Publications Office, 2010. Available from Internet: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5556> [cited 25.7.2016].

Cedefop. (2016). *The Europass Mobility*. Available from Internet: <http://europass.cedefop.europa.eu/documents/european-skills-passport/europass-mobility> [cited 25.7.2016].

Cedefop; Winterton Jonathan; Delamare - Le Deist Françoise; Stringfellow Emma. (2006). *Typology of knowledge, skills and competences: clarification of the concept and prototype*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006. (Cedefop Reference series; 64) Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3048_en.pdf [cited 25.7.2016].

Dunkel Torsten; Le Mouillour Isabelle (2007) *Qualifications frameworks and credit systems: a toolkit for education in Europe*. European Journal for vocational training – no 42/43 – 2007/3, 2008/1. Available from Internet: http://www.cedefop.europa.eu/etv/Upload/Information_resources/Bookshop/491/42_en_Dunkel.pdf [cited 25.7.2016].

ECVET projects. (2011). *Note on documents used to underpin ECVET processes*. Available from Internet: <http://www.ecvet-projects.eu/Documents/Note%20on%20MoUs%20and%20LAs%20v2.pdf> [cited 25.7.2016].

European Commission – Directorate General for Education and Culture; Cedefop. (2008). *ECVET 2008: From Principles to Practice Synthesis Report. Paris, 4-5 December 2008*. Available from Internet: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4554-att1-1-ECVET-Seminar4Dec08-Synthesis.pdf> [cited 25.7.2016].

European Commission – Directorate General for Education and Culture. (2010). *Consultation on the promotion and validation of non-formal and informal learning*. Available from Internet: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/consult/learning_en.html, [cited 25.7.2016].

European Commission. (2011). *Get to know ECVET better, questions and answers..* Available from Internet: http://www.ecvet-projects.eu/Documents/ecvet_questions%20and%20answers%202011.pdf [cited 25.7.2016].

European Ministers of vocational education and training, European Commission (2002). *Declaration of the European Ministers of vocational education and training, and the European Commission, convened in Copenhagen on 29 and 30 November 2002, on enhanced European cooperation in vocational education and training*. Available from Internet: http://ec.europa.eu/education/pdf/doc125_en.pdf [cited 25.7.2016].

European Parliament, Council (2008). *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning*. OJ C111 6.5.2008. Available from Internet: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:111:0001:0007:EN:PDF> [cited 25.7.2016].

European Parliament, Council (2009). *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the establishment of a European Credit System for Vocational Education and Training*. OJ C 155 8.7.2009. Available from Internet: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0011:0018:EN:PDF> [cited 25.7.2016].

GHK, (2011a). *Synthesis report ECVET Pilot Projects 7th seminar: Validation and Recognition, Vienna 24-25 February 2011*. Available from Internet [http://www.ecvet-projects.eu/Documents/Seminars/ECVET%207th%20seminar%20synthesis_v1.pdf], [cited 25.7.2016].

ECVET PERMIT, 2015-2016

GHK, (2011b). *Sixth ECVET pilot projects SEMINAR – synthesis of results*. In ECVET magazine no3. Available from Internet: http://www.ecvet-projects.eu/Documents/Bulletins/ECVET_03_draft_3.pdf [cited 25.7.2016].

Hess, Eric (2010). *Interview*. In ECVET magazine, October 2010. Available from Internet: www.ecvet-projects.eu/Documents/Bulletins/ecvet_mag_2.pdf [cited 25.7.2016].

Ιστοσελίδες

ECVET toolkit <http://www.ecvet-toolkit.eu/>

ECVET projects <http://www.ecvet-projects.eu/>

European ECVET network <http://www.ecvet-secretariat.eu/en>

Cedefop ECVET page <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/ecvet-european-credit-system-vocational-education-and-training>

Cedefop ECVET publications <http://www.cedefop.europa.eu/en/tags/ecvet>

European Commission ECVET page http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm

Παράρτημα 1: Εθνική Έκθεση για χαρτογράφηση αναλυτικού προγράμματος

Παράρτημα 2: Πρότυπο ενότητας

ECVET PERMIT, 2015-2016

Παράρτημα 3: Έντυπο αναθεώρησης ειδικών ECVET

ECVET PERMIT, 2015-2016

Παράρτημα 4: Μνημόνιο Συναντίληψης

ECVET PERMIT, 2015-2016

Παράρτημα 5: Αναλυτική βαθμολογία

ECVET PERMIT, 2015-2016